

Ruimtelijke onderbouwing

Opdrachtgever: Gemeente Harlingen

Project:	Aanleg wandelpad Westerzeedijk naar Byniastate te Harlingen
Projectnummer:	BS2019-54
Rapportnummer:	001
Datum:	17-08-2021
Versie:	D13

Colofon

Opdrachtgever:

Gemeente Harlingen
Postbus 10000
8860 HA Harlingen

Projectgegevens:

Project: Aanleg wandelpad Westerzeedijk naar Byniatate te Harlingen
Projectnummer: BS2019-54

Rapport gegevens:

Rapport:	Ruimtelijke Onderbouwing
Opsteller:	M. Hooijer & R. de Jong
Versie:	Definitief versie 13
Datum:	17-08-2021

Gecontroleerd: ing. B. Brinkman
Paraaf:

Bureau Schmidt

Westerplantage 15
8911 DC LEEUWARDEN
Tel. 058 – 79 200 20

info@BureauSchmidt.nl
www.BureauSchmidt.nl
KvK nr. : 68445326

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Bureau Schmidt

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Ligging projectgebied	4
1.3	Fasering	5
1.4	Leeswijzer	5
2	PLANOMSCHRIJVING	6
2.1	Bestaande situatie	6
2.2	Gewenste situatie	7
3	BELEIDSKADER	8
3.1	Provinciaal beleid	8
3.2	Gemeentelijk beleid	9
4	OMGEVINGSASPECTEN	13
4.1	Bodem	13
4.2	Water	14
4.3	Verkeer en parkeren	14
4.4	Kabels en leidingen	16
4.5	Luchtkwaliteit	18
4.6	Geluid	19
4.7	Externe veiligheid	19
4.8	Cultuurhistorie	20
4.9	Archeologie	21
4.10	Flora en fauna	23
5	UITVOERBAARHEID	26
5.1	Economische uitvoerbaarheid	26
5.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	26
6	BIJLAGEN	
6.1	Uitkomst digitale watertoets	
6.2	Vergunningenscan	
6.3	Ecologische beoordeling	
6.4	Aeriusberekening	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Harlingen is in 2018 gestart met een Open Planproces over de ontwikkeling van de Westerzeedijk in Harlingen. De Westerzeedijk zal zich de komende jaren ontwikkelen tot een aantrekkelijk en recreatief gebied voor zowel inwoners van Harlingen als toeristen. Eén van de projecten in het Westerzeedijkgebied is de aanleg van een wandelpad tussen de Westerzeedijk en de wijk Byniastate.

De aanleg van het wandelpad is strijdig met de geldende Beheersverordening Westerzeedijk en het bestemmingsplan Buitengebied. Daarin zijn namelijk geen ondergeschikte paden voorzien binnen de agrarische bestemming en groenbestemming. Voor de tweede fase, *zie figuur 1a*, valt de aanleg in het bestemmingsplan Byniastate. Daarin zijn ondergeschikte paden wel toegestaan. Op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) kan aan het project medewerking worden verleend door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3 van de wet, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan (een zogenaamd 'projectafwijkingsbesluit'). Voorwaarde hierbij is dat de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. Ter onderbouwing hiervan is voorliggende ruimtelijke onderbouwing opgesteld. Deze bestaat uit een beschrijving van de toetsing aan het bestemmingsplan, het provinciaal en gemeentelijk beleid en alle relevante (milieu)wet en -regelgeving. Tot slot wordt nader ingegaan op de thema's ecologie, water, verkeer en milieu en wordt gekeken naar de uitvoerbaarheid van het project.

1.2 Ligging projectgebied

Het projectgebied de Westerzeedijk ligt aan de rand van Harlingen. Het gebied ligt aan de oost- en westzijde van de N31. In figuur 1 is het projectgebied weergegeven. De gewenste situatie is een wandelpad door het projectgebied. Dit wordt nader toegelicht in paragraaf 2.2.

Figuur 1 – Ligging projectgebied Harlingen

2 Planomschrijving

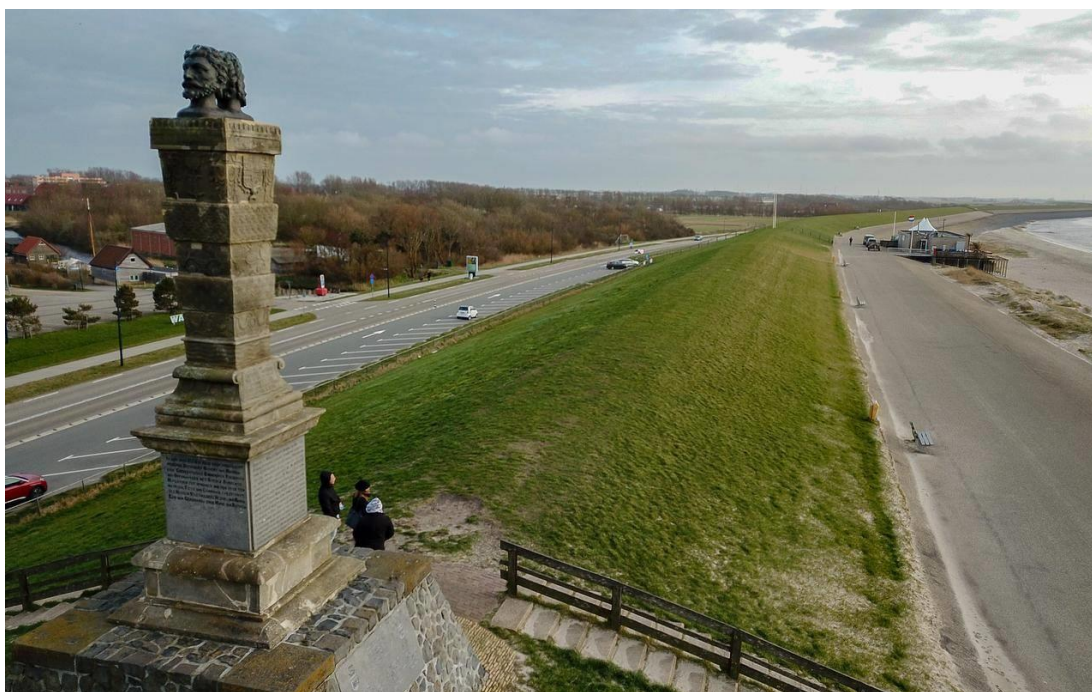
In dit hoofdstuk wordt de huidige en de gewenste situatie van het project beschreven. De huidige situatie is de basis waarin de gewenste situatie een goede plaats moet krijgen. Deze inpassing komt in dit hoofdstuk aan de orde.

2.1 Bestaande situatie

Aan de zuidzijde van Harlingen, tussen de N31 en de Waddenzee, ligt de Westerzeedijk (figuur 2). De zeedijk beschermt Harlingen tegen de Waddenzee. Vroeger kon er gezwommen worden in de Waddenzee vanaf de Westerzeedijk. Tegenwoordig is het een Waddenstrand met slik en algen.

De Westerzeedijk is vanaf de stad bereikbaar via de Zeeweg en Spoorstraat. Langs de Brandweerkazerne Harlingen rijdt men langs de Westerzeedijk. Hier is nog een afslag te nemen naar de Willemshaven. De Spoorstraat is relatief druk, veel auto's rijden hier langs richting Zurich en de oprit N31. Op het strand naast de Westerzeedijk bevindt zich onder andere strandpaviljoen 't Zilt, een druk bezochte plek in Harlingen.

Het Westerzeedijkgebied heeft voornamelijk de functie sport en recreatie. Camping de Zeehoeve bevindt zich in het zuidelijk deel van het gebied, naast de Bolswardervaart. Dit is onderdeel van de Elfstedenroute.

Figuur 2 – Westerzeedijk Harlingen (bron: Leeuwarder Courant)

2.2 Gewenste situatie

Om de recreatie in het gebied te bevorderen heeft de gemeente enkele plannen opgesteld. Met deze plannen ontwikkelt het gebied zich de komende jaren tot een aantrekkelijk en recreatief gebied voor inwoners van Harlingen en toeristen. De plannen zijn samen met bewoners van het gebied uitgedacht en ontwikkeld. Het gebied gaat dankzij de plannen een positieve ontwikkeling doormaken.

Eén van de plannen om de recreatie te bevorderen is het aanleggen van een betonnen wandelpad. Het plan van het wandelpad is te zien in figuur 3 en loopt vanaf de wijk Byniastate langs de Harlingervaart richting de Waadseewei N31. De landbouwgrond tussen de N31 en Byniastate wordt afgerasterd met schapengaas. De onderdoorgang van de Waadseewei N31 is reeds aangelegd als „Kluun-voorziening“ maar wordt wel verbeterd voor het beoogd gebruik. Vervolgens loopt het pad langs de Bolswardervaart, tegenover camping de Zeehoeve. Het wandelpad loopt vervolgens naar het westen over de Bolswardervaart waar een voetgangersbrug wordt aangelegd. Tussen het ontwikkelingsgebied en de Zeehoeve wordt een watergang gegraven. Er wordt een scootmobielvriendelijke brug aangelegd. Het wandelpad is bestemd voor voetgangers en is scootmobiel- en mindervaliden vriendelijk.

Figuur 3 – Wandelpad tussen Westerzeedijk en Byniastate

3 Beleidskader

In dit hoofdstuk komen enkele beleidsstukken aan bod die een directe doorwerking hebben op de beoogde ontwikkeling. Daarbij wordt ingegaan op provinciaal en gemeentelijk beleid. Vanwege de aard en de schaal van de ontwikkeling wordt het rijksbeleid buiten beschouwing gelaten.

3.1 Provinciaal beleid

3.1.1 Streekplan Fryslân

De Provinciale Staten hebben op 13 december 2006 het Streekplan Fryslân ‘Om de kwaliteit fan de romte’ vastgesteld. Hierin staan de provinciale kaders waarbinnen ruimtelijke ontwikkelingen de komende tien jaar kunnen plaatsvinden. Binnen deze kaders hebben gemeenten en andere initiatiefnemers de mogelijkheid om projecten tot stand te brengen. Harlingen wordt in het streekplan aangemerkt als één van de zes stedelijke centra van Fryslân. Het is een stedelijk centrum in de Westergozone. Harlingen wordt specifiek benoemd in dit plan; onder andere de ontwikkeling van de locaties Westerzeedijk en Willemshaven.

“Een belangrijk element in het ontwikkelingsperspectief van Harlingen is de versterking van de recreatief-toeristische functie. Hierbij denken wij aan nieuwe attracties en voorzieningen die het dag- en verblijfstoerisme versterken. De ontwikkeling van het havenfront kan hierbij een belangrijke rol spelen”.

3.1.2 Verordening Romte Fryslân 2014

Op 25 juni 2014 hebben Provinciale Staten de Verordening Romte Fryslân vastgesteld. De regels in de verordening zijn een verdere uitwerking van het Streekplan Fryslân 2007 en bevatten de provinciale kaders waarbinnen ruimtelijke ontwikkelingen kunnen plaatsvinden.

3.1.3 Ontwerp-Omgevingsvisie De romte diele 2019

Op 25 september 2019 hebben de Provinciale Staten het ontwerp van de Omgevingsvisie ‘De romte diele’ uitgebracht. Een vitale, veerkrachtige, karakteristieke en gezonde provincie is de ambitie voor de Friese leefomgeving van de provincie Fryslân. De Omgevingsvisie heeft als doel om de komende jaren richting te geven aan de activiteiten van de provincie om tot deze ambitie te komen.

3.2 Gemeentelijk beleid

3.2.1 Structuurvisie Gemeente Harlingen 2025

Het wandelpad tussen Byniastate en de Westerzeedijk loopt langs gebieden waar verschillende bestemmingsplannen van toepassing zijn. Op het gehele gebied geldt de structuurvisie Gemeente Harlingen 2025 *stadsvisie deel 2*. De visie geeft richting aan het ruimtelijke, economische en sociaal maatschappelijke beleid van de gemeente Harlingen en is een uitwerking van de stadsvisie uit 2008.

“De gemeente Harlingen zet in op het behouden van de authenticiteit van de stad Harlingen. De gemeente stimuleert de lokale economie door het verbeteren en creëren van recreatieve en toeristische voorzieningen. Het Wadden Doe Centrum is hier een voorbeeld van. Ook wil de gemeente de recreatieve en toeristische kansen die de gemeente biedt meer promoten.”

3.2.2 Masterplan Toegangspoorten Harlingen

In het Masterplan toegangspoorten Harlingen wordt het Westerzeedijkgebied benoemd. De meest relevante knelpunten worden daarin beschreven:

- Beperkte relatie binnenstad;
- Ontbreken ruimtelijke opzet functies in het noordelijke deel;
- Ontbreken van oost-west verkeersverbindingen;
- Beperkte relatie met zeedijk; functies op de dijk;
- Beperkte relatie met omgeving/woonwijken/natuur.

“Het Westerzeedijkgebied is een uitstekende plek voor een hoogwaardig en een grootschalig toeristisch en recreatief programma. Waarbij het accent ligt op de natuur, biodiversiteit, de beleving, educatie en de kennis over de Waddenzee. Het noordelijk gedeelte van het Westerzeedijkgebied kan in de toekomst functioneren als schakelgebied tussen de binnenstad, de nieuwe Willemshaven en het Westerzeedijkgebied. De ontwikkelingsrichting zoals die is opgenomen in het Masterplan is een beeld voor de toekomst.”

Het wandelpad Westerzeedijk draagt op ieder knelpunt bij aan het opwaarderen van het gebied.

3.2.3 Beheersvordering Westerzeedijk

Ten westen langs de N31 geldt de Beheersverordening Westerzeedijk, vastgesteld op 16 oktober 2013. De beheersverordening is te zien in figuur 4. Het beheersgebied ligt aan de zuidzijde van Harlingen. Globaal wordt het beheersgebied aan de westzijde begrensd door de Westerzeedijk, aan de noordzijde door de spoorlijn Harlingen – Leeuwarden, aan de oostzijde door de Bolswardervaart en aan de zuidzijde door een uitloper van de Bolswardervaart.

Het gebied is met name gerelateerd aan sport en recreatie. Het Rijksbeleid is gericht op de bundelingsstrategie voor verstedelijking en economische activiteiten. Daarbij wordt voldoende aanbod van ruimte gereserveerd voor stedelijke functies en bij de vraag aangesloten: benutten van de ruimte en het bestaande bebouwde gebied.

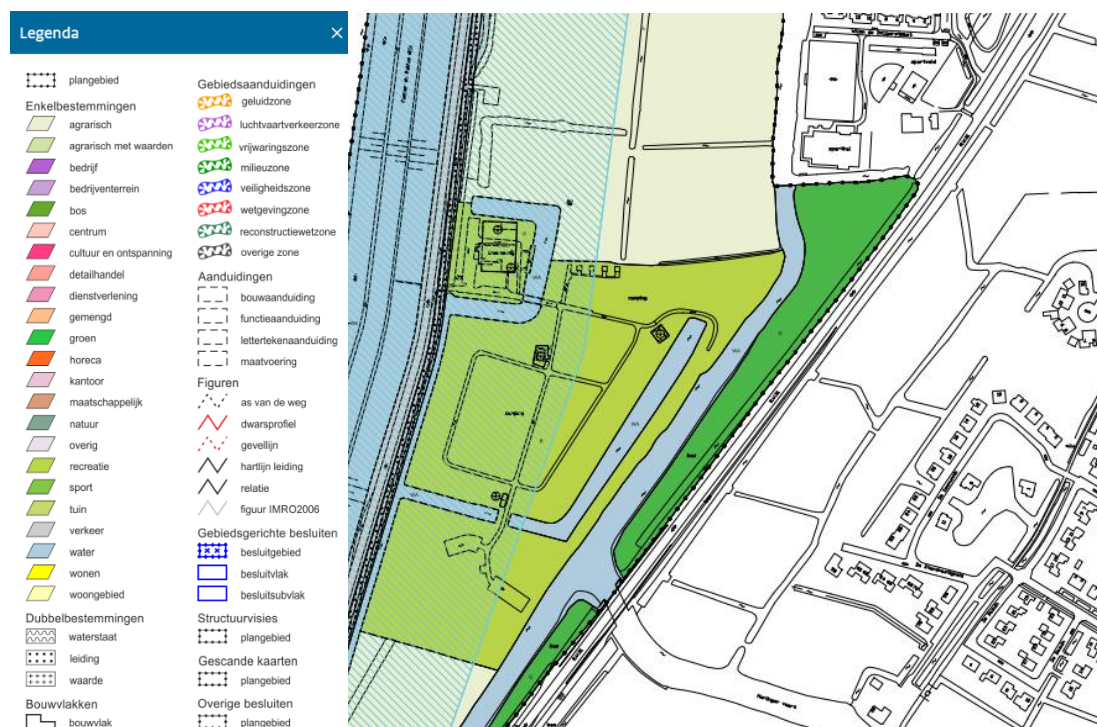
De structuurvisie van de gemeente Harlingen wil bijdragen aan de versterking van de toeristisch-recreatieve functie van Harlingen. Het *Wadden Doe Centrum*, die staat beschreven in de structuurvisie, kan functioneren als aanvulling op het aanbod wat ook in perioden met slechter weer aantrekkelijk is.

Het gebied waar het wandelpad doorheen gaat lopen heeft meerdere bestemmingen: water, agrarisch en groen in de vorm van bos. Daarnaast behoort een deel van de agrarische bestemming bij de Vrijwaringszone – Dijk.

Het pad kan niet gezien worden als een bijbehorend deel van de agrarische grond, maar is ondergeschikt daaraan. Dit geldt ook voor de groenbestemming.

De aanleg van pad maakt deel uit van de ruimtelijke ontwikkeling van het Westerzeedijkgebied. Deze ontwikkeling is vastgesteld in een visiedocument door de gemeenteraad. Het gebied rondom het pad zal worden getransformeerd tot nieuwe verblijfsrecreatie. De aanleg van het pad verstrekt deze functie en voldoet aan een goede ruimtelijke ordening.

De bestemming Vrijwaringszone – Dijk zijn de gronden rondom de dijk. De dijk is een waterkering en beschermt Harlingen en omgeving tegen de Waddenzee. In deze bestemming is het verplicht om een omgevingsvergunning uit te voeren wanneer verharding, in dit geval een wandelpad, aangebracht wordt.

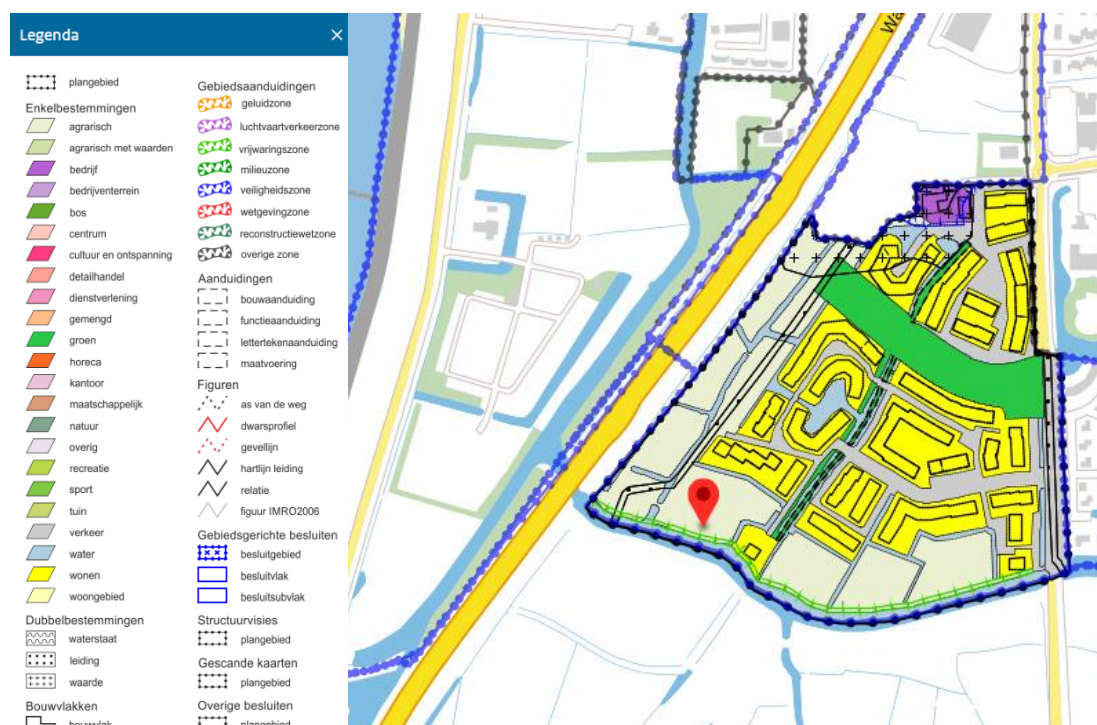

Figuur 4 – Bestemmingsplan Beheersvordering Westerzeedijk (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

3.2.4 Bestemmingsplan Byniastate

Het bestemmingsplan Byniastate is in 2015 vastgesteld. Het bestemmingsplan is grotendeels afgestemd op het bestemmingsplan Harlingen – Byniastate uit 2004. Het bestemmingsplan is weergegeven in figuur 5. Het wandelpad komt in het zuiden en zuidwesten van het plangebied te liggen. De aangewezen bestemmingen in dit gedeelte zijn water, agrarisch en leiding.

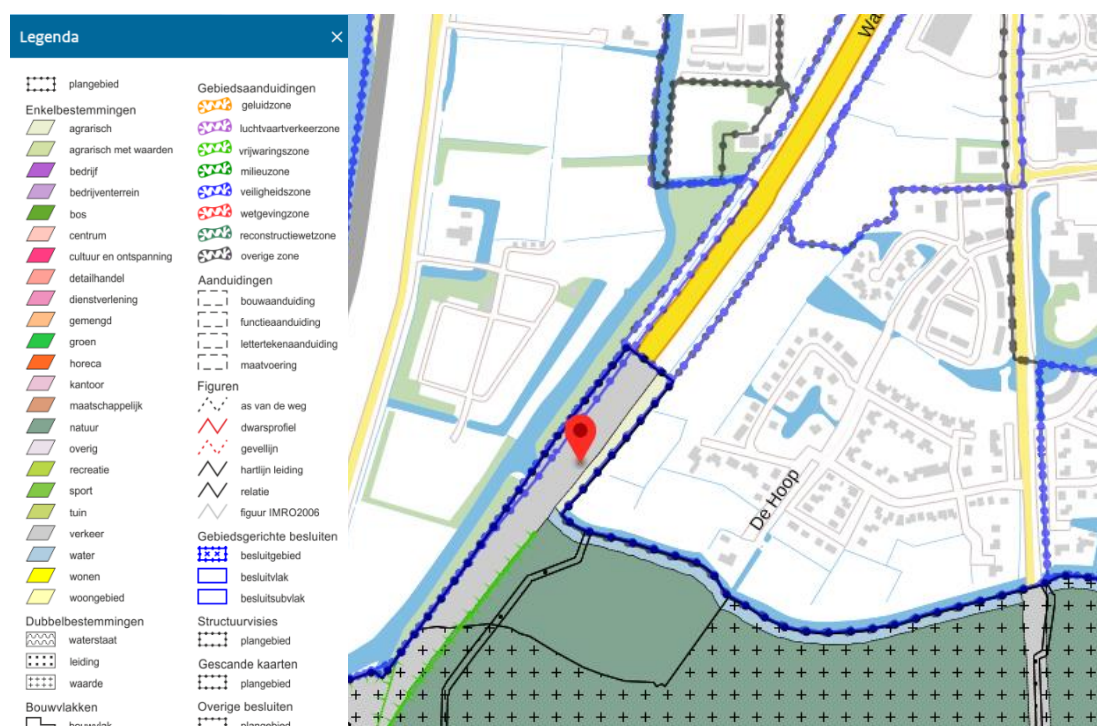
De bestemming water is aangewezen voor waterlopen en oevers met de bijbehorende wegen en paden, groenvoorzieningen, tuinen, nutsvoorzieningen en dergelijke. De bestemming agrarisch valt onder cultuurgrond met in beperkte mate ruimte voor bermen, beplanting, voet- en rijwielpaden en nutsvoorzieningen. De erf- en terreinafscheidingen mogen ten hoogste twee meter bedragen. Daarnaast ligt er een gasleiding in het gebied. De bijbehorende belemmeringenstroken zijn hierin meegenomen. Op deze grond mag uitsluitend gebouwd worden ten dienste van de leiding zelf. Om hiervan af te kunnen wijken voor de aanleg van het wandelpad moet een omgevingsvergunning worden verleend door het bevoegd gezag.

Figuur 5 – Bestemmingsplan Byniastate (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

3.2.5 Bestemmingsplan Buitengebied Harlingen

De N31 en de aangrenzende rand vallen onder het bestemmingsplan Buitengebied Harlingen met bestemming verkeer. Daarnaast valt een klein stukje onder bestemming agrarisch. Het bestemmingsplan is weergegeven in figuur 6. Aangewezen gronden met de bestemming verkeer zijn bestemd voor (ontsluitings)wegen en paden met daaraan ondergeschikt sloten, bermen, beplanting, parkeervoorzieningen, nutsvoorzieningen en dergelijke met de bijbehorende bruggen, dammen, duikers, viaducten en tunnels. De bestemming agrarisch is onder andere bestemd voor agrarisch gebruik en wonen ten behoeve daarvan, inclusief de bijbehorende nutsvoorzieningen, natuur, ontsluitingswegen, openbare fiets- en wandelpaden en dergelijke.

Figuur 6 – Bestemmingsplan Buitengebied Harlingen (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

4 Omgevingsaspecten

Voor het project is het van belang dat er tijdens de uitvoering en in de nieuwe situatie sprake is van een goede omgevingssituatie. Daarom wordt een omgevingstoets uitgevoerd. De omgevingstoets gaat in op milieuaspecten (bodem, water, milieuzonering en externe veiligheid) en op andere sectorale regelgeving (bodem, water, verkeer en parkeren, kabels en leidingen, luchtkwaliteit, geluid, externe veiligheid, cultuurhistorie, archeologie en flora en fauna).

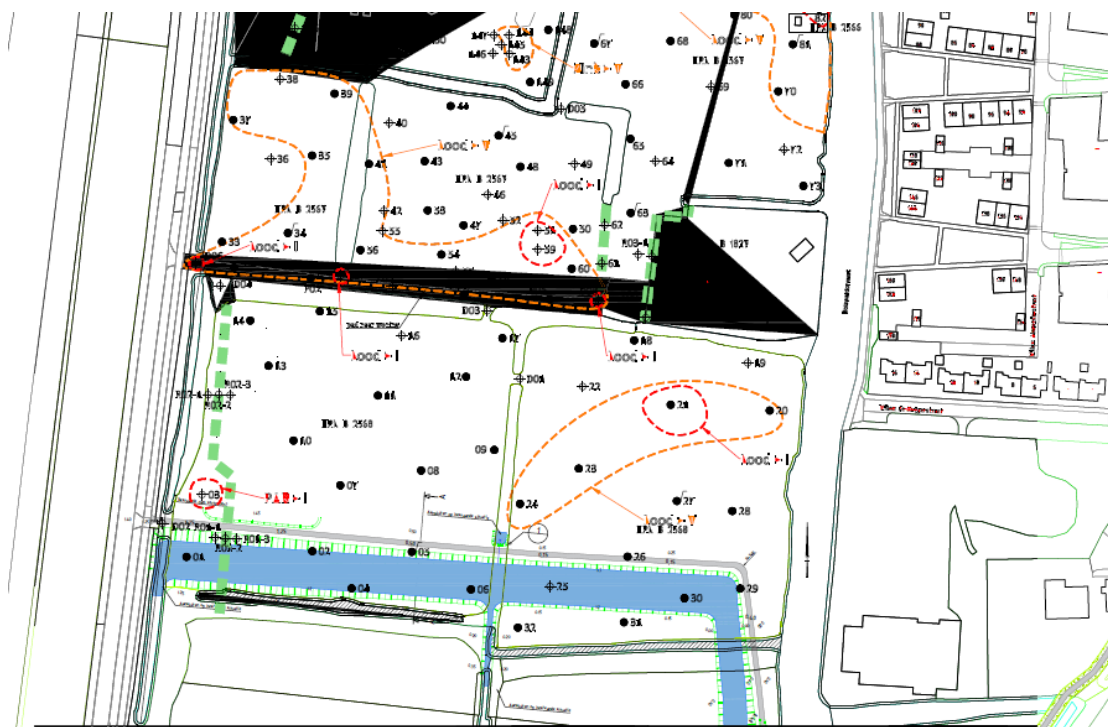
4.1 Bodem

4.1.1 Toetsingskader

Op basis van de Bro moet in verband met de uitvoerbaarheid van een project rekening worden gehouden met de bodemkwaliteit in het projectgebied. De kennis van de bodem is van belang voor het leggen van de bestemmingen. De Wet bodembescherming bevat kaders voor (het saneren van) ernstige (bodem)verontreinigingen. Afhankelijk van het toekomstig gebruik wordt bekeken of de bodemkwaliteit voldoende is en of de bodem geschikt is voor het beoogde functiegebruik. Een verontreinigde bodem kan gesaneerd worden. Dit hangt af van de ernst en omvang.

4.1.2 Toetsing

De FUMO heeft getoetst of er in de bodem in het projectgebied bodemverontreiniging aanwezig is. De bodemsituatie en het ontwerp zijn met elkaar vergeleken. Het projectgebied blijft buiten gebied met bodemverontreiniging. Het aspect bodem vormt daarom geen belemmering voor de uitvoering van dit project. Op de onderstaande tekening is duidelijk te zien dat de geplande werkzaamheden buiten de vervuillingslocaties blijven

Figuur 7 – vervuillingslocaties

4.2 Water

4.2.1 Toetsingskader

Wanneer gewerkt wordt aan ruimtelijke plannen die gevolgen hebben voor water is het watertoets-proces noodzakelijk. De watertoets zorgt ervoor dat alle ruimtelijke plannen aandacht hebben voor veiligheid, kwaliteit en kwantiteit van water. De watertoets is verplicht bij bestemmingsplannen, inpassingsplannen, projectbesluiten en omgevingsvergunningen.. Het projectgebied ligt in het beheersgebied van Wetterskip Fryslân.

4.2.2 Toetsing

Voor dit project is de digitale watertoets doorlopen. Uit de watertoets blijkt dat voor dit project de normale procedure geldt. Dit houdt in dat de aanwezige wateraspecten die zich in het gebied bevinden van invloed zijn op het project. Voor de normale procedure verstrekt Wetterskip Fryslân standaard een wateradvies. De aandachtspunten uit het resultaat van de watertoets zijn terug te vinden in bijlage 2. De invloed op het project kan worden opgevangen met maatregelen die in deze leidraad vermeld staan. Het is verplicht om een watervergunning aan te vragen voor de beschermingszone van hoofdwatervaten, een versnelde toename van hemelwater door een toename van verharding (het wandelpad) en het dempen van oppervlaktewater.

Voor de demping, en het graven van de watergang is in 2021 een vergunning aangevraagd en verleend. Voor de aanleg van het pad is begin 2021 de vergunning aangevraagd. Het Wetterskip Fryslân heeft positief gereageerd op de aanvraag, en het wetterskip is van voornemens deze te verlenen.

4.3 Verkeer en parkeren

4.3.1 Verkeersstructuur

Het wandelpad sluit ten westen van het projectgebied aan op het fietspad langs de Westerzeedijk, op de Willem de Zwijgerstraat en - afhankelijk van de variant van het wandelpad- ten oosten op de Hoop of de Standvastigheid. Na aanleg van het wandelpad blijven beide situaties hetzelfde en kan het wandelpad via deze wegen bereikt worden.

4.3.2 Verkeersveiligheid

De aansluiting van het wandelpad op het fietspad langs de Westerzeedijk heeft geen gevolgen voor de verkeersveiligheid. Voetgangers en scootmobielen mogen gebruik maken van het wandelpad en kunnen ten westen van het projectgebied gebruik maken van het fietspad langs de Westerzeedijk. Ten oosten van het projectgebied sluit het wandelpad aan op de Hoop of de Standvastigheid. Dit zijn beiden erftoegangswegen en worden uitsluitend gebruikt door bestemmingsverkeer. Het brengt de verkeersveiligheid daarmee niet in geding.

4.3.3 Parkeren

Het wandelpad heeft voornamelijk recreatieve doeleinden en zal gebruikt worden door bewoners van Harlingen of toeristen. Daarom wordt ervanuit gegaan dat bezoekers niet met de auto naar het wandelpad toekomen om er gebruik van te maken. Er bestaat dus geen kans dat er parkeerproblemen ontstaan.

4.3.4 Conclusie

Het wandelpad is goed bereikbaar voor voetgangers en scootmobielen. De ontwikkeling van het wandelpad leidt niet tot problemen wat betreft de verkeersveiligheid en het parkeren. Daarmee valt te concluderen dat geen sprake is van belemmeringen vanuit verkeer en parkeren.

4.4 Kabels en leidingen

4.4.1 Toetsingskader

Het is van belang om bij de uitvoering van het project rekening te houden met de aanwezigheid van elektriciteit- en communicatiekabels en nutsleidingen in de grond. Er gelden namelijk beperkingen voor ingrepen in de bodem. Ook zijn gelokaliseerde zones van hoogspanningsverbindingen, straalpaden en radarsystemen van belang. Wanneer deze zich in het projectgebied bevinden vraagt dit om een beperking van gevoelige functies en bepaalde hoogtes van bouwwerken. In de Ruimtelijke Onderbouwing zijn alleen de hoofdleidingen van belang. Kleine en lokale leidingen worden door middel van een KLIC-melding via het Kadaster inzichtelijk gemaakt.

4.4.2 Toetsing

Op basis van risicokaarten en het bestemmingsplan Byniastate wordt geconcludeerd dat in en rondom het projectgebied een gas-buisleiding van de Gasunie loopt. De buisleiding is weergegeven in figuur 5 en 8. De werkzaamheden nabij de gasleiding zijn afgestemd met Gasunie.

Het bevoegd gezag van de buisleiding is het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. In het bestemmingsplan is opgenomen dat er uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van de leiding gebouwd mogen worden op de grond. Overige bouwwerken zijn niet toegestaan uit oogpunt van externe veiligheid en energieleveringszekerheid. Door middel van een omgevingsvergunning kan het bevoegd gezag hiervan afwijken mits:

- De veiligheid van de betrokken leiding niet wordt geschaad;
- Vooraf schriftelijk advies is ingewonnen bij de betrokken leidingexploitant;
- Er geen kwetsbare objecten worden gebouwd.

Voor het aanleggen van wegen of paden en het aanbrengen van andere oppervlakteverharding, inclusief bijbehorend straatmeubilair, is een omgevingsvergunning vereist. De vergunning kan slechts worden verleend wanneer de werkzaamheden de belangen van de leiding niet schaden en het bevoegd gezag vooraf een schriftelijk advies indient bij de leidingbeheerder. De voorgenomen werkzaamheden dienen de belangen van de leiding niet te schaden. Daarnaast moeten er voorwaarden opgesteld worden die eventuele schade voorkomen.

In een overleg met Gasunie waarbij de geplande werkzaamheden zijn besproken zijn de volgende randvoorwaarden naar voren gekomen:

- Slootkruising (leiding-slootbodem) Bij punt A – in figuur 8 - voldoet in de huidige situatie al niet. De wens vanuit het project om de sloot nog nog breder te maken geven een nog een groter risico voor de leiding. De Gasunie gaat daarom geen slootverbreding toestaan;
- Alles buiten de 5 meter, aan weerszijden van de leiding is de verbreding van de sloot achter de woningen aan *De Standvastigheid* geen bezwaar;
- Gasunie doet nog nader onderzoek naar de exacte ligging van de leiding onder de sloot. Wellicht is een flauwer talud mogelijk. Hier komt Gasunie in een volgende fase op terug;
- Onder de fundering van het pad een wegenbouwbouwdoek toepassen (Ten Cate pp100 of gelijkwaardig).

Bovenstaande punten gelden voor fase 2, zie figuur 1a

Daarnaast liggen er nog een aantal kabels en leidingen die verlegd cq gerooid worden welke binnen de veiligheidszone liggen van de primaire waterkering, de zeedijk. Op het nutsoverleg is meegedeeld dat deze werkzaamheden uitsluitend uitgevoerd dienen te worden buiten buiten het stormseizoen. De kabels en leidingbeheerders dienen een ontheffing aan te vragen bij Wetterskip Fryslân voor de uitvoering van deze werkzaamheden. Op het nutsoverleg kwam ook naar voren dat er bij eerdere opruimwerkzaamheden nog een leiding vaarweg tussen de vaart en de snelweg is blijven zitten vanwege ontoegankelijkheid. Wellicht bieden de werkzaamheden ten behoeve van het wandelpad de mogelijkheid deze alsnog te ruimen. De werkzaamheden bij de kabels en leidingen bij het viaduct welke in beheer zijn van Rijkswaterstaat moeten afgestemd worden met Rijkswaterstaat, waarvoor een vergunning moet worden aangevraagd in het kader van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (WBR-vergunning).

4.4.3 Conclusie

De randvoorwaarden welke door de door Gasunie worden gesteld zijn helder en staan de aanleg van het pad niet in de weg.

De vergunningstrajecten van het Wetterskip en Rijkswaterstaat zijn begin 2021 in werking gezet, en de verwachting is dat het Wetterskip en Rijkswaterstaat een vergunning zullen verlenen voor de aanleg van het pad.

Figuur 8 – Buisleiding Gasunie (bron: Risicokaart.nl)

4.5 Luchtkwaliteit

4.5.1 Toetsingskader

Uit het oogpunt van bescherming voor de gezondheid van mens en milieu moet bij het opstellen van een ruimtelijk plan rekening worden gehouden met de luchtkwaliteit. Dit staat beschreven in de Wet milieubeheer in hoofdstuk 5 milieukwaliteitseisen. De grenswaarde betreft de gemiddelde concentratie van de buitenlucht op jaarbasis. Dit wordt uitgedrukt in microgram per m³ lucht voor zwaveldioxide, stikstofdioxide, stikstofoxiden, lood en benzeen en bij een hoge temperatuur ook voor zwevende deeltjes.

4.5.2 Toetsing

Op basis van de Grootschalige Concentratie- en Depositiekaarten Nederland uit 2019 is geconcludeerd dat in het project ruimschoots wordt voldaan aan de luchtkwaliteit. Bij de aanvraag van de omgevingsvergunning is het tevens noodzakelijk een AERIUS-berekening uit laten te voeren. Uit de AERIUS berekening die ten behoeve van dit project uitgevoerd is, komt naar voren dat de berekening geen depositieresultaten oplevert boven 0,00 mol/ha/jr. De aanleg van het wandelpad zal geen directe significante gevolgen hebben op natuurwaarden in nabijgelegen stikstof gevoelige gebieden. Dit betekent dat er voor de werkzaamheden voor de aanleg van het wandelpad geen beperkingen zijn op het gebied van stikstofdepositie.

De aeriusberekening is als bijlage 6.4 aan deze notitie toegevoegd

4.6 Geluid

4.6.1 Toetsingskader

Geluid valt onder de Wet geluidshinder (Wgh). Deze wet stelt eisen aan de geluidsbelasting van geluidsgevoelige gebouwen en terreinen en kent drie verschillende geluidsbronnen: wegverkeer, spoorverkeer en industrie. Wanneer er binnen een geluidszone een geluidgevoelige functie gerealiseerd wordt, moet de voorkeursgrenswaarde uit de Wgh getoetst worden.

4.6.2 Wegverkeerslawaaï

Een deel van het projectgebied heeft te maken met het bestemmingsplan Buitengebied Harlingen, namelijk de N31 en het aangrenzende gebied. Hier is de Wet geluidhinder van toepassing en heeft als belangrijkste doel het bestrijden en voorkomen van geluidshinder. De toename van wegverkeerslawaaï wordt zoveel mogelijk vermeden.

4.6.3 Toetsing

Een wandelpad is volgens de Wgh geen geluidsgevoelig object. Daarom is het niet noodzakelijk om in het projectgebied akoestisch onderzoek uit te laten voeren. Het aspect geluid is geen belemmering voor het wandelpad.

4.7 Externe veiligheid

4.7.1 Toetsingskader

Bij externe veiligheid gaat het om de risico's door opslag, productie en transport van gevaarlijke stoffen als vuurwerk, munitie, windturbines en luchthavens. Risico bestaat uit een combinatie van kans en effect. De kans bestaat namelijk dat een ongeval zich voordoet en dat heeft een bepaald effect tot gevolg. In risico's wordt onderscheid gemaakt in plaatsgebonden risico en groepsrisico.

Een plaatsgebonden risico is van toepassing wanneer bewoners van een bepaald gebied te maken kunnen krijgen met een risico. Het plaatsgebonden risico wordt uitgedrukt in de kans op één overlijdensgeval per jaar door een ongeluk met een gevaarlijke stof en deze kans mag niet groter zijn dan één op de miljoen. Groepsrisico betreft de relatie tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. Ook wel de verwachte omvang van een ramp genoemd.

Normen van externe veiligheid zijn onder andere vastgelegd in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), de Circulaire risiconormering vervoer van gevaarlijke stoffen (CRNVGS) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

4.7.2 Toetsing

Om de externe veiligheid van het projectgebied inzichtelijk te maken is gebruik gemaakt van de risicokaart. Hieruit blijkt dat in het projectgebied twee risicovolle situaties zijn, namelijk een gasleiding en een transportroute voor gevaarlijke stoffen (N31). De buisleiding is in paragraaf 4.4 kabels en leidingen in beeld gebracht.. Voor de aanleg van het pad is een omgevingsvergunning benodigd voor de met 'Leiding - Gas' aangewezen gronden. Uit het vooroverleg met Gasunie blijkt dat de aanleg van het pad toegestaan zal worden. Dit is van toepassing voor fase 2, zie figuur 1a. Ook is de transportroute geen belemmering voor het projectgebied omdat de onderdoorgang van de N31 reeds is aangelegd. Daarnaast is een wandelpad geen kwetsbaar object.

We concluderen dat externe veiligheid geen belemmering is voor de aanleg van het pad.

4.8 Cultuurhistorie

4.8.1 Toetsingskader

Cultuurhistorie heeft effect op de kwaliteit van de ruimte. Het projectgebied ligt in een kleigebied en maakt onderdeel uit van het kleiterpenlandschap. Dit zijn de voormalige getijdengebieden waar terpen als veilige woonplek dienden tegen het water. De terpen zijn nog in het open landschap terug te zien. Ook is water aanwezig in de vorm van vaarten, opvaarten en sterk slingerende voormalige slenken. Er is sprake van oude en onregelmatige blokkenverkaveling. Beplanting is voornamelijk te zien rondom de terpdorpen en boerenerven, maar weinig langs de wegen.

4.8.2 Toetsing

Het wandelpad wordt geïntegreerd in het bestaande landschap. Dit is van toegevoegde waarde voor de recreatie in Harlingen. De Cultuurhistorische Kaart Fryslân is geraadpleegd om cultuurhistorische elementen en structureren in het projectgebied te achterhalen. In het projectgebied zijn geen monumenten en karakteristieke panden aanwezig. Er zijn daarom geen cultuurhistorische belemmeringen voor het projectgebied.

4.9 Archeologie

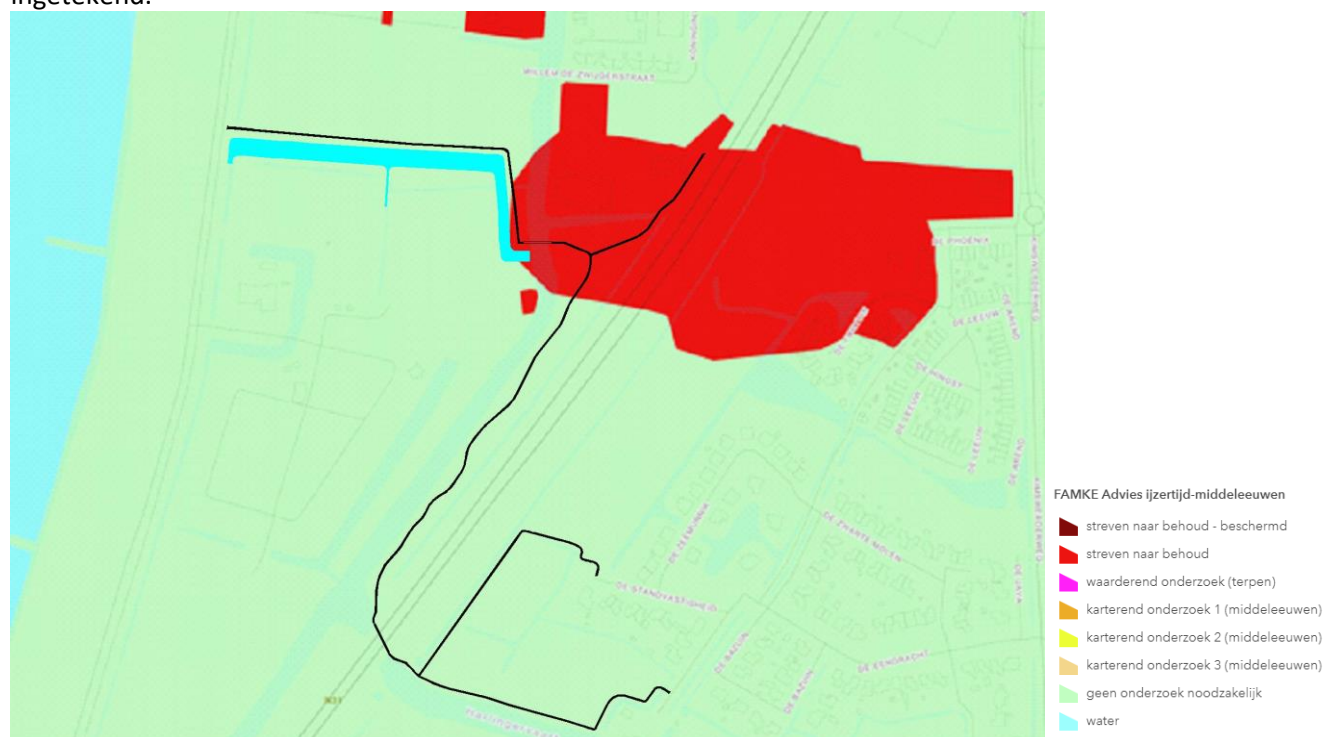
4.9.1 Toetsingskader

Sinds 1 juli 2016 is de Erfgoedwet van kracht: een integrale wet voor cultureel erfgoed. Deze wet bundelt de bestaande wet- en regelgeving wat betreft het behoud en beheer van het cultureel erfgoed in Nederland. Naast de Erfgoedwet, wordt archeologie opgenomen in de Omgevingswet. Dit is een samenhangende wet voor de leefomgeving waardoor de ruimtelijke kwaliteit behouden blijft. Wanneer de bodem wordt verstoord, moeten archeologische resten intact blijven.

4.9.2 Toetsing

In de vigerende beheersverordening Westerzeedijk werden geen ontwikkelingen voorzien in dit deel van het gebied, vandaar dat daarin geen archeologische verplichtingen zijn opgenomen. In het bestemmingsplan Byniastate (aangrenzend aan het Westerzeedijkgebied) is de dubbelbestemming Waarde archeologie wel opgenomen.

Om te kijken of in het projectgebied sprake is van archeologische (verwachtings)waarden is gebruik gemaakt van de Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE) van de Provincie Fryslân. FAMKE bestaat uit twee advieskaarten, namelijk één voor de periode Steentijd – Bronstijd (300.000 – 800 v Chr) en één voor de periode IJzertijd – Middeleeuwen (800 v Chr – 1500 v Chr). Op basis van het kaartbeeld uit de Steentijd – Bronstijd is geconcludeerd dat nader onderzoek niet noodzakelijk is. Voor de periode IJzertijd – Middeleeuwen is onder voorwaarden wel aanvullend archeologisch onderzoek nodig wanneer de bodem wordt verstoord. Zie de volgende afbeelding, waarbij het tracé staat ingetekend.

Figuur 9 – Kaartbeeld FAMKE ijzertijd – middeleeuwen (bron: Provincie Fryslân)

Het tracé staat ingetekend

Een deel van het gebied is aangeduid als streven naar behoud: van deze terreinen is bekend dat het waardevolle archeologische resten uit de periode IJzertijd en later bevat. De provincie Fryslân raadt af om ingrepen te verrichten die het bodemarchief kunnen schaden. Daarbij is een archeologische verplichting gesteld voor bodemingrepen van meer dan 50 m².

Het wandelpad wordt aangelegd op een vlakte van getij-afzettingen, die vanaf de IJzertijd aantrekkelijk voor bewoning waren. Op de niet permanent droogvallende kwelders werden terpen opgeworpen zodat bewoning kon plaatsvinden. Volgens de bodemkaart loopt een deel van het wandelpad door een gedeelte van het restant van een terp (op de advieskaart voor de periode IJzertijd-Middeleeuwen van de FAMKE weergegeven als een zone waarvoor 'streven naar behoud' geldt). Het betreft de terp Byniastate, waarvan bekend is dat het waardevolle archeologische resten uit de IJzertijd en latere perioden bevat. In de 4e eeuw werden deze terpen grotendeels verlaten, terwijl de bewoonbaarheid van het landschap in die tijd niet verslechterde. Vanaf de 5e eeuw vond weer bewoning plaats in het terpengebied en rond 800 waren alle terpen weer bewoond.

Uit eerder onderzoek op en in de nabijheid van de terp, ten noordoosten van het plangebied, is vastgesteld dat de terp is afgegraven. Ook op het AHN (Actueel Hoogtebestand Nederland) is geen aanwijzing zichtbaar voor de aanwezigheid van een terplichaam. De terpzool (de onderkant van de terp) en archeologische sporen zoals kuilen en greppels kunnen nog aanwezig zijn. Vandaar dat er voor dit deel van het wandelpad een archeologische verplichting geldt bij werkzaamheden dieper dan 30 cm beneden het maaiveld en/of een oppervlakte groter dan 50m².

Voor dit deel gaan de bodemingrepen niet dieper dan 30 cm om de archeologische waarden te sparen. Gelet op het voorgaande kan dan ook worden geconcludeerd dat archeologie geen belemmering vormt voor de aanleg van het wandelpad.

4.10 Flora en fauna

4.10.1 Toetsingskader

Voor de bescherming van natuurgebieden en dier- en plantsoorten geldt de Wet natuurbescherming (Wnb). Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen gebieds- en soortenbescherming. In iedere provinciale verordening wordt een uitwerking van de Wnb opgenomen, waaronder de Verordening Romte Fryslân.

Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming gaat over bescherming van natuurgebieden, waaronder Natura 2000-gebieden en Natuurnetwerk Nederland (NNN). De Natura 2000-gebieden zijn door de minister van Economische Zaken aangewezen als beschermde natuurgebieden. Ze maken deel uit van het Europese netwerk van natuurgebieden. De NNN-gebieden worden aangewezen in de provinciale verordening. Binnen deze gebieden mogen in het beginsel geen ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden.

Soortenbescherming

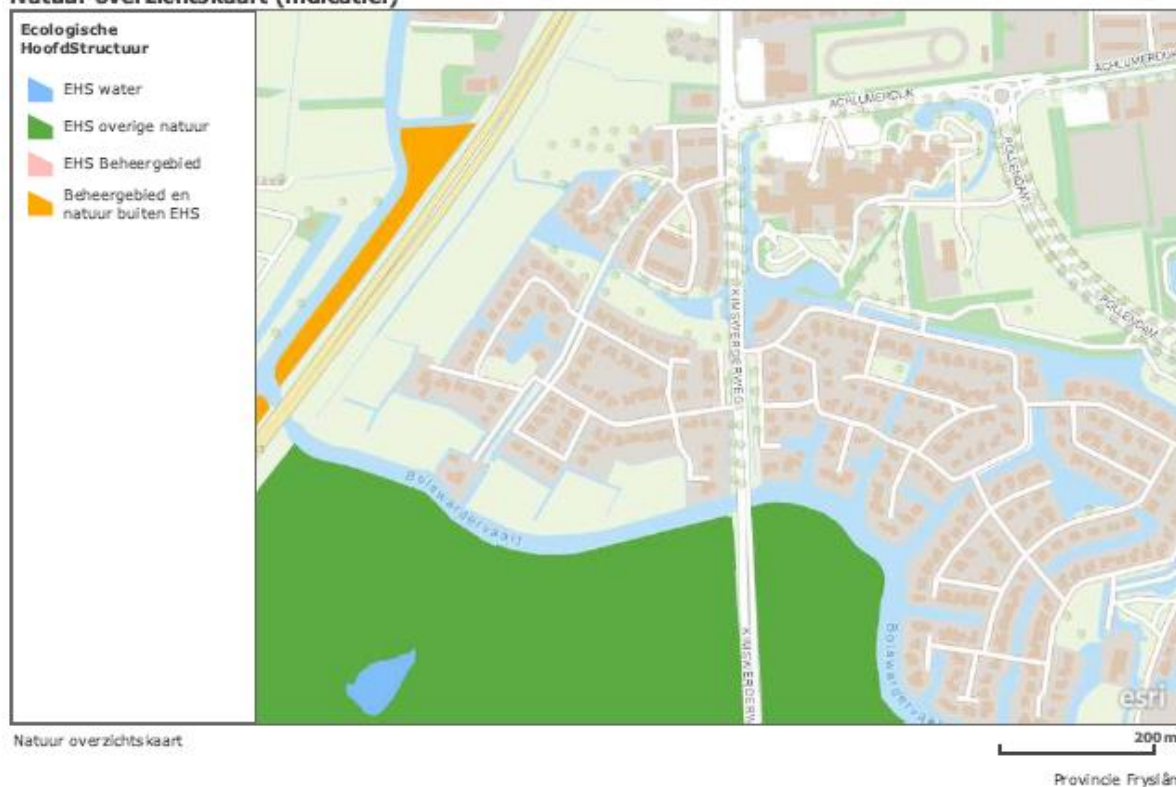
Soortenbescherming gaat over het onderscheid in kwetsbare beschermde soorten en overige soorten. Variatie in soorten is belangrijk voor een levende en productieve natuur. In de Wnb wordt onder andere een verbodsbepaling omschreven voor het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten van beschermde vogels en het verkleinen van foerageergebied van beschermde soorten. Daarnaast wordt onderscheid gemaakt tussen soorten die worden beschermd in de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en overige soorten. De provincie kan ontheffing verlenen van verboden van overige soorten, wat ook wel valt onder de lijst Nationaal beschermde soorten in bijlage behorende bij artikel 3.10 van Wnb.

4.10.2 Toetsing natuurgebieden, Natura 2000, Natuurnetwerk Nederland en EHS

Het projectgebied maakt niet deel uit van een Natura 2000-gebied of Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied de Waddenzee ligt op ongeveer 100 meter afstand van het projectgebied, achter de Westerzeedijk.

Uit de Natuur overzichtskaart van de provincie Fryslân blijkt dat een deel van het wandelpad langs de N31 behoort tot het beheergebied *Natuur buiten de Ecologische Hoofd Structuur (EHS)*. Op onderstaande figuur is dit gebied als oranje aangeduid.

Natuur overzichtskaart (indicatief)

figuur 10 – Natuur overzichtskaart Provincie Fryslân

In dit gebied 'buiten de EHS' moet langs de N31 voor de aanleg van het wandelpad een groenstrook van 5 tot 10 meter breed met een oppervlakte van circa 3000 m² worden gerooid. Deze groenstrook bestaat uit diverse soorten houtopstand en plantsoen met bomen zoals een gewone es en els.

In de provinciale Verordening Romte (VR) zijn in artikel 7.2 de voorwaarden benoemd die van toepassing zijn op 'natuur buiten de ecologische hoofdstructuur'. Van belang bij de ruimtelijke ingreep is daarbij dat natuurwaarden worden afgewogen ten opzichte van de ruimtelijke ingreep en de schade aan natuurwaarden zoveel mogelijk wordt beperkt. De volgende puntsgewijze toelichting toont aan dat de ruimtelijke ingreep van het wandelpad voldoet aan de voorwaarden van de VR:

- De aanleg van het wandelpad maakt deel uit van de gebiedsontwikkeling voor het Westerzeedijkgebied. In 2019 is de ontwikkelstrategie tezamen met het schetsontwerp door de gemeenteraad van Harlingen vastgesteld. De strategie en het ontwerp hebben als doel het Westerzeedijkgebied te ontwikkelen tot een aantrekkelijke plek voor zowel Harlingers als toeristen. Er worden recreatieve

functies toegevoegd en er wordt een betere verbinding gemaakt tussen het Westerzeedijkgebied, Harlingen en het Wad. Met het wandelpad wordt er een belangrijke recreatieve ontsluitingsfunctie aangelegd voor met name de inwoners van Harlingen. Daarmee voorziet het wandelpad in een openbaar belang.

- Het te rooien bosplantsoen en de gekapte bomen worden minimaal in de verhouding 1:1 gecompenseerd. Het ontwikkelgebied van de Westerzeedijk is hiervoor aangewezen. In het deelgebied Balklandpark (ter plaatse van de Waddenhal) is een openbare recreatieve planontwikkeling ontworpen met speelvoorzieningen, een padenstructuur en aanleg van nieuw groen. Ook 96 nieuwe bomen zullen hier worden geplant. De uitvoering hiervan is gepland in 2020 met een uitloop naar 2021.

Gelet op de ligging van de groenstrook is het voor tweeërlei uitleg vatbaar of de strook is gelegen binnen de bebouwde komgrens van Harlingen. Bij ligging binnen de bebouwde kom is de Wnb niet van toepassing en hoeft in dat kader geen kapmelding te worden gedaan aan de Gedeputeerde Staten van de provincie Fryslân. Bij ligging buiten de bebouwde kom is deze melding wel nodig. Gelet op dit onzekere aspect wordt ervoor gekozen om wel een kapmelding in te dienen bij de provincie

4.10.3 Toetsing soortenbescherming

Het projectgebied ligt nabij een Weidevogelgebied en de bosrand langs de N31 behoort tot Natuur buiten de EHS. Ook bestaat de agrarische grond voornamelijk uit grasland. Er kan daarom sprake zijn van aanwezigheid van broedvogels of andere beschermde soorten. De kans is aanwezig dat in dit gebied beschermde soorten voorkomen. Het rooien van het bosplantsoen zal buiten het broedseizoen (tussen 15 maart en 15 juli) worden uitgevoerd. Er is een Ecologische quickscan uitgevoerd door het bureau Altenburg & Wymenga. In het rapport, zie bijlage 6.3, wordt geconcludeerd dat de plannen geen conflict veroorzaken met de Wet Natuurbescherming, mits:

- Er geen broedende vogels en hun in gebruik zijnde nesten worden verstoord.
- Er voldoende rekening wordt gehouden met mogelijk aanwezige aanvliegroutes van vleermuizen.
- De zorgplicht voldoende in acht wordt genomen.

Bovengenoemde punten worden in acht genomen en daarmee is de conclusie gerechtvaardigd dat voldaan wordt aan de voorwaarden van de Wet Natuurbescherming.

5 Uitvoerbaarheid

Het is wettelijk verplicht om inzicht te geven in de uitvoerbaarheid van een project. Om dit inzichtelijk te maken wordt onderscheid gemaakt in de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid.

5.1 Economische uitvoerbaarheid

Deze ruimtelijke onderbouwing vormt het toetsingskader voor de realisatie van het wandelpad vanaf de Westerzeedijk naar Byniastate. De beoogde kosten worden door de initiatiefnemer gefinancierd. Hiervoor zijn voldoende middelen beschikbaar. Er kan geconcludeerd worden dat de economische haalbaarheid in voldoende mate verzekerd is.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

De maatschappelijke uitvoerbaarheid heeft als doel om aan te tonen dat het project maatschappelijk draagvlak heeft. Het aan te leggen pad is onderwerp van gesprek geweest tussen initiatiefnemer (gemeente) en de bewoners van de wijk Byniastate. De bewoners hebben daarbij een aantal ruimtelijke wensen geuit ten aanzien van de uitvoering van het pad. Die wensen zijn overgenomen in het ontwerp. Er bestaan op voorhand geen belemmeringen voor het verlenen van medewerking aan de beschreven ontwikkeling. In het kader van de uitgebreide voorbereidingsprocedure zal de ontwerp omgevingsvergunning – fase 1 - met bijbehorende stukken zes weken ter inzage worden gelegd. Iedereen heeft de gelegenheid daarop een zienswijze in te dienen. In deze paragraaf worden de uitkomsten van de ter inzagelegging opgenomen, voorafgaande aan de vaststelling.

6 Bijlagen

6.1 Uitkomst digitale watertoets

datum 10-12-2019
dossiercode 20191210-2-22026

Wateradvies normale procedure

Project: Aanleg Wandelpad Westerzeedijkgebied
Gemeente: Harlingen
Aanvrager: Mariska Hooijer
Organisatie: Bureau Schmidt

Geachte heer/mevrouw Mariska Hooijer,

Voor het plan Aanleg Wandelpad Westerzeedijkgebied heeft u een watertoets aangevraagd waaruit blijkt dat de normale watertoetsprocedure van toepassing is. Dit houdt in dat de aanwezige wateraspecten van invloed zijn op het plan.

Werkwijze watertoetsprocedure

Vanaf 2018 worden alle aanvragen uit de digitale watertoets digitaal afgehandeld. Dit betekent dat Wetterskip Fryslân voor de normale procedure standaard een wateradvies verstrekt. Wanneer noodzakelijk geacht ontvangt u op dit standaard wateradvies nog een aanvulling per email.

Waterparagraaf

Dit wateradvies geeft u handvatten om de uitkomsten en aandachtspunten van de watertoetsaanvraag mee te nemen in het opstellen van het ruimtelijke plan of besluit. Het is de bedoeling dat u op basis van dit document het plan uitwerkt. Uit de waterparagraaf moet duidelijk blijken wat voor wateraspecten van toepassing zijn en hoe u hier in het plan rekening mee houdt. Indien nodig verzoeken wij u om de wateraspecten te borgen op de Verbeelding en in de Regels van het plan. Ruimtelijke plannen hebben soms een lange doorlooptijd. Tegelijkertijd ontstaan er soms veranderende inzichten in het beleid ten aanzien van de waterketen, waterkeringen en het watersysteem. Om te garanderen dat de juiste uitgangspunten worden toegepast in de planvorming hanteert het waterschap een uiterste houdbaarheidsdatum van maximaal 1 jaar. Wanneer deze termijn verstreken is kunt u contact opnemen met het waterschap voor een eventuele verlenging van nogmaals 1 jaar.

Leidraad Watertoets

De watertoets is een belangrijk instrument bij het klimaatbestendig en waterrobuust inrichten van de ruimte. De watertoets zorgt ervoor dat in alle ruimtelijke plannen aandacht wordt besteed aan veiligheid, kwaliteit én kwantiteit van water. Als richtlijn bij het beoordelen van ruimtelijke plannen werkt Wetterskip Fryslân met de Leidraad Watertoets. Hierin staat voor alle wateraspecten uitgangspunten omschreven waarmee u rekening moet houden en is informatie te vinden over de te nemen maatregelen. De leidraad is de te vinden via deze link: www.wetterskipfryslan.nl/vergunningen-wetten-en-regels/online-watertoets-voor-nieuwe-plannen

Wateraspecten en aandachtspunten

Hieronder staan de eventuele wateraspecten die van invloed zijn op het plan en aandachtspunten om mee rekening te houden.

Primaire kering

Het plangebied ligt binnen de zone van de primaire waterkering langs de Waddenzee, IJsselmeer en het Lauwersmeer. De begrenzing van de zones kunt u raadplegen op onze website: <http://www.wetterskipfryslan.nl/leggerkaart>. Voor het plan dient u rekening te houden met de reserveringszone* en het profiel van vrije ruimte.

* Voor de Waddeneilanden zijn de reserveringszones nog niet geheel vastgesteld.

Regionale en lokale kering

Het plangebied ligt binnen de zonering van de waterkering. De begrenzing van deze zones kunt u raadplegen op onze website: www.wetterskipfryslan.nl/leggerkaart.

Hoofdwateren

Hoofdwateren hebben een belangrijke aan-, af- en doorvoerfunctie. Aan weerszijden van een hoofdwatgang ligt een beschermingszone 5 meter. De beschermingszone is nodig voor de bereikbaarheid voor beheer en onderhoud aan de hoofdwatgang. Het is niet toegestaan om in de beschermingszone bebouwingen en dergelijke te realiseren of opgaande beplanting aan te brengen tenzij e.e.a. is geregeld in een Watervergunning, zie bij onderdeel Waterwet voor meer informatie over dit onderwerp. De locaties van de hoofdwateren kunt u vinden op onze website: www.wetterskipfryslan.nl/leggerkaart

Kaderichtlijn water, KRW

Wetterskip Fryslân heeft volgens de Kaderrichtlijn Water en de Waterwet de plicht om maatregelen te nemen om de ecologische doelen te bereiken die per waterlichaam zijn vastgelegd en ook om deze te beschermen. Voor meer informatie hierover verwijzen wij u naar de informatie die u kunt vinden via onderstaande link:

www.wetterskipfryslan.nl/documenten/bestuur/waterbeheerplan-2016-2021/KRWBeslissing.pdf/view

Vrij voor de boezem

Het plangebied ligt vrij voor de boezem. Dit wil zeggen dat het gebied niet is beschermd tegen hoge waterstanden in de Friese boezem. Wij adviseren u om hiermee rekening te houden bij het bepalen van de aanleghoogte.

Toename verharding

Wij willen u verzoeken om in de waterparagraaf de volgende passage op te nemen over het onderdeel toename verharding. Door ruimtelijke ontwikkelingen neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe met als gevolg een versnelde afvoer van hemelwater. Het is nodig om deze versnelde afvoer te compenseren om de waterberging in een gebied in stand te houden. Dit geldt ook voor toevoegen van oppervlakteverharding die wel past binnen het bestemmingsplan, maar waarvan de grond al meer dan vijf jaar braak ligt en waar in het verleden niet voor gecompenseerd is.

Het is verboden zonder watervergunning neerslag versneld tot afvoer te laten komen indien daarbij meer dan 200 m³ onverharde grond in stedelijk gebied en 1500 m³ in landelijk gebied wordt bebouwd of verhard. Er geldt een vrijstelling van de vergunningsplicht wanneer wordt voldaan aan de compensatieregels genoemd in dit wateradvies. De meest voorkomende manier van compenseren is het graven van extra oppervlaktewater. Bij het graven van extra oppervlaktewater is onderstaande tabel van toepassing. Uiteraard is het toepassen van alternatieve maatregelen in het plan ook mogelijk. Afhankelijk van de maatregel kunnen andere normen gelden dan vermeld in het onderstaande tabel. Zie de Leidraad watertoets voor meer informatie over compenserende maatregelen of neem contact op met Cluster Plannen van Wetterskip Fryslân. Indien er niet wordt gecompenseerd door extra oppervlaktewater te graven waarbij onderstaande percentages worden gehanteerd of indien er geen overeenstemming plaatsvindt in de watertoetsprocedure over alternatieve maatregelen dan dient een watervergunning bij het waterschap te worden gevraagd.

Gebied	Stedelijk (>200 m ²)	Landelijk (>1.500 m ²)
Boezem	5%	5%
Polder	10%	10%
Vrij afstromend	Maatwerk mogelijk	Maatwerk mogelijk

Toelichting tabel

- 5% heeft alleen betrekking op de Friese boezem;
- de algemene regels keur zijn in de onderstaande tabel verwerkt;
- maatwerk kan bestaan uit bijvoorbeeld infiltratie of berging van het overtollig hemelwater.

Demping van oppervlaktewater

Voor het dempen van oppervlaktewater is het beleid van Wetterskip Fryslân dat dit voor 100% gecompenseerd moet worden in hetzelfde peilgebied. Voor de demping heeft u een watervergunning nodig. Voor meer informatie verwijzen we u graag door naar het onderdeel Waterwet in deze uitgangsnoot.

Relatie tussen Water en Ruimte

Het veiligheidsbeleid van het waterschap en de ruimtelijke ordening ontmoeten elkaar op verschillende momenten. Dit gebeurt bijvoorbeeld bij het bestemmen van reserveringszones achter primaire waterkeringen en bij het bestemmen van regionale voormalige zeedijken tot waterkering in de bestemmingsplannen. Als in bestemmingsplannen nieuwbouw plaatsvindt op locaties boven 'maatgevend boezempeil, gemiddelde waterstand tijdens maatgevende omstandigheden' die eenmaal per 100 of 300 jaar kunnen optreden, wordt een toename van de gevolgschade bij een overstroming vanuit de Friese boezem voorkomen. Voor het bepalen van de hoogteligging van het plangebied verwijzen wij u graag door naar <http://www.ahn.nl/index.html>

Ruimtelijke adaptatie

Om ook in de toekomst prettig te kunnen wonen, werken en recreëren moeten steden en dorpen ingericht worden met het oog op de toekomst. Het is belangrijk kansen te benutten om het gebied klimaat robuust in te richten. Zo is het mogelijk om het bebouwd gebied beter bestand te maken tegen hevige regenbuien, periodes van droogte en hitte en de gevolgen van een mogelijke overstroming. Voor veel maatregelen geldt bovendien dat ze kosteneffectief zijn, als ze maar in een vroeg stadium in het planvormingsproces worden meegenomen. Meer informatie hierover is te vinden op De Friese klimaatatlas : www.frieseklimaatatlas.nl

Convenant Erfafspoeling, agrarische bedrijven

Vanaf het erf mogen geen verontreinigende stoffen in het oppervlaktewater terecht komen. Door mest en perssappen uit de voeropslagen kan verontreiniging worden veroorzaakt als deze naar de bodem of het oppervlaktewater (af)stromen. Per 1 januari 2018 is de Maatlat Schoon Erf van kracht, www.maatlatschoonerf.nl De maatlat is opgenomen in de MIA/Vamil regeling. Ook door afstromend regenwater dat in contact is geweest met een niet bezemschoon erf en een niet bezemschone voeropslag kan het oppervlaktewater verontreinigd worden. De

initiatiefnemer dient deze erfafspoeling te allen tijde te voorkomen door bepaalde maatregelen te nemen. Voor informatie en advies over erfinrichting kunt u contact opnemen met cluster Handhaving van Wetterskip Fryslân.

Informatie waterobjecten

Voor meer informatie over bijvoorbeeld de ligging en de beheer- en onderhoudsstatus van waterobjecten in het plangebied verwijzen wij u door naar leggerkaart op onze website: www.wetterskipfryslan.nl/kaarten/leggerkaart

Beleid Wetterskip Fryslân

En wat doen we morgen met water? In het Waterbeheerplan 2016-2021 beschrijft Wetterskip Fryslân de doelen voor de komende jaren, voor meer informatie zie onze website www.wetterskipfryslan.nl/waterbeheerplan-2016-2021

Waterwet

Voor bepaalde werkzaamheden bij water of dijken heeft u een watervergunning nodig. Soms is het doen van een melding voldoende. Een watervergunning aanvragen is dan niet nodig. U kunt eerst checken wat u nodig heeft. Op onze website www.wetterskipfryslan.nl treft u meer informatie aan over de Waterwet en u kunt daar onder andere ook meldingsformulieren en het aanvraagformulier voor een watervergunning downloaden.

Afronding watertoetsprocedure

In de besluitvormingsfase, ten tijde van het toetsen van het voorontwerp bestemmingsplan of ontwerp omgevingsvergunning, controleert Wetterskip Fryslân of de waterbelangen voldoende zijn meegenomen en geborgd in het ruimtelijke plan of besluit.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de uitgangspunten notitie of graag in gesprek gaan over de uitwerking van de waterbelangen in het plan dan gaan wij graag met u in gesprek. Wetterskip Fryslân denkt graag met u mee! U kunt contact met ons opnemen via de onderstaande contactgegevens.

Privacyverklaring

Wetterskip Fryslân verwerkt uw naam, adres, telefoonnummer, e-mailadres en kadastrale gegevens om uw aanvraag te behandelen. De grondslag van de verwerking van deze gegevens zijn taken in het algemeen belang die in het Besluit Ruimtelijke Ordening aan het waterschap zijn opgedragen. Wij hebben gegevens van u ontvangen en verdere gegevens zullen wij opvragen uit het kadaster en ons geografische informatie systeem. Uw gegevens worden na afronding van uw aanvraag permanent bewaard. U heeft recht op inzage, een kopie, rectificatie, wissing, beperking, bezwaar en het indienen van een klacht bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Een verzoek daartoe kunt u doen via privacy@wetterskipfryslan.nl. Nadere informatie over de verwerking van uw gegevens en uw rechten vindt u op <https://www.wetterskipfryslan.nl/over-de-site/privacyverklaring>

Met vriendelijke groet,
Wetterskip Fryslân
Postbus 36 8900 AA Leeuwarden
T 058 292 2222
E info@wetterskipfryslan.nl

www.dewatertoets.nl

6.2 Vergunningenscan

Vergunningenscan Aanleg Wandelpad Westerzeedijk Opdrachtgever: Gemeente Harlingen				
Nr.	Vergunningplichtige activiteit	Type vergunning	Juridische basis	Bevoegd gezag
1	Aanleg wandelpad	Omgevingsvergunning	Wabo	Gemeente Harlingen
2	Graven Singel Zeehoeve	Watervergunning	Waterwet	Wetterskip Fryslân
3	Gebruik terrein van Rijkswaterstaat	Vergunning	Wrb	Rijkswaterstaat
4	Dempen van de sloot	Watervergunning	Waterwet	Wetterskip Fryslân
5	Aanleg dam met duiker	Watervergunning	Waterwet	Wetterskip Fryslân
6	Aanleg voetgangersbrug	Omgevingsvergunning/watervergunning	Wabo/waterwet	Gemeente Harlingen/Wetterskip Fryslân
7	Afrastering	Omgevingsvergunning	Wabo	Gemeente Harlingen
8	Machinaal graven	KLIC-melding		Kadaster
9	Verkeersmaatregelen werkzaamheden	Tijdelijke verkeersmaatregelen	Wegenverkeerswet	Gemeente Harlingen
10	Werkzaamheden uitvoeren (incl. ophogen en afgraven bodem)	Omgevingsvergunning	Wabo	Gemeente Harlingen
11	Bomen kappen	Omgevingsvergunning/kapvergunning Kapmelding of ontheffing	Wabo/Wnb Wnb	Gemeente Harlingen Provincie Fryslân
12	Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening	Omgevingsvergunning	Wabo, Boswet	Gemeente Harlingen
13	Berekenen stikstofdepositie	AERIUS berekening	PAS	Gemeente Harlingen Provincie Fryslân
14	Ingreep in grond met archeologische waarden	FAMKE	Monumentenwet	Provincie Fryslân
	Natuur beschermingsgebied buiten EHS			
A	Uitvoeren ecologische Quick Scan	Vergunning/ontheffing	Wet Natuurbescherming	Provincie Fryslân

6.3 Ecologische beoordeling

Ecologische beoordeling aanleg wandelroute Westerzeedijkgebied in Harlingen

Opdrachtgever	Gemeente Harlingen
Referentie	Weterings, S.M. & E. van der Heijden 2019. Ecologische beoordeling aanleg wandelroute Westerzeedijkgebied in Harlingen. A&W-notitie 3329. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.
Projectcode	3329wew
Status	Concept
Datum	1 augustus 2019
Projectleider	S.M. Weterings
Autorisatie	E. Wymenga

Inhoud

1. Inleiding
2. Situatieschets en plannen
3. Gebiedsbescherming en beoordeling
4. Soortbescherming en beoordeling
5. Conclusies
Literatuur

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv

Suderwei 2
9269 TZ Feanwâlden
tel. 0511 – 474764
email: info@altwym.nl
website: www.altwym.nl

Foto's 1 en 2: impressie van het plangebied. Boven: het plangebied gezien vanaf de Westerzeedijk. Onder: het bos langs de snelweg (foto's A&W).

1. Inleiding

De gemeente Harlingen heeft plannen voor de aanleg van een wandelroute in het zuidelijk deel van het Westerzeedijkgebied in Harlingen. Om te bepalen hoe deze ingreep zich verhoudt tot de Wet natuurbescherming en de regelgeving omtrent het Natuurnetwerk Nederland (in Fryslân Ecologische Hoofdstructuur) is onderzoek in de vorm van een ecologische quickscan nodig. De gemeente Harlingen heeft Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek opdracht gegeven om dit ecologisch onderzoek uit te voeren. Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel aanvullend onderzoek.

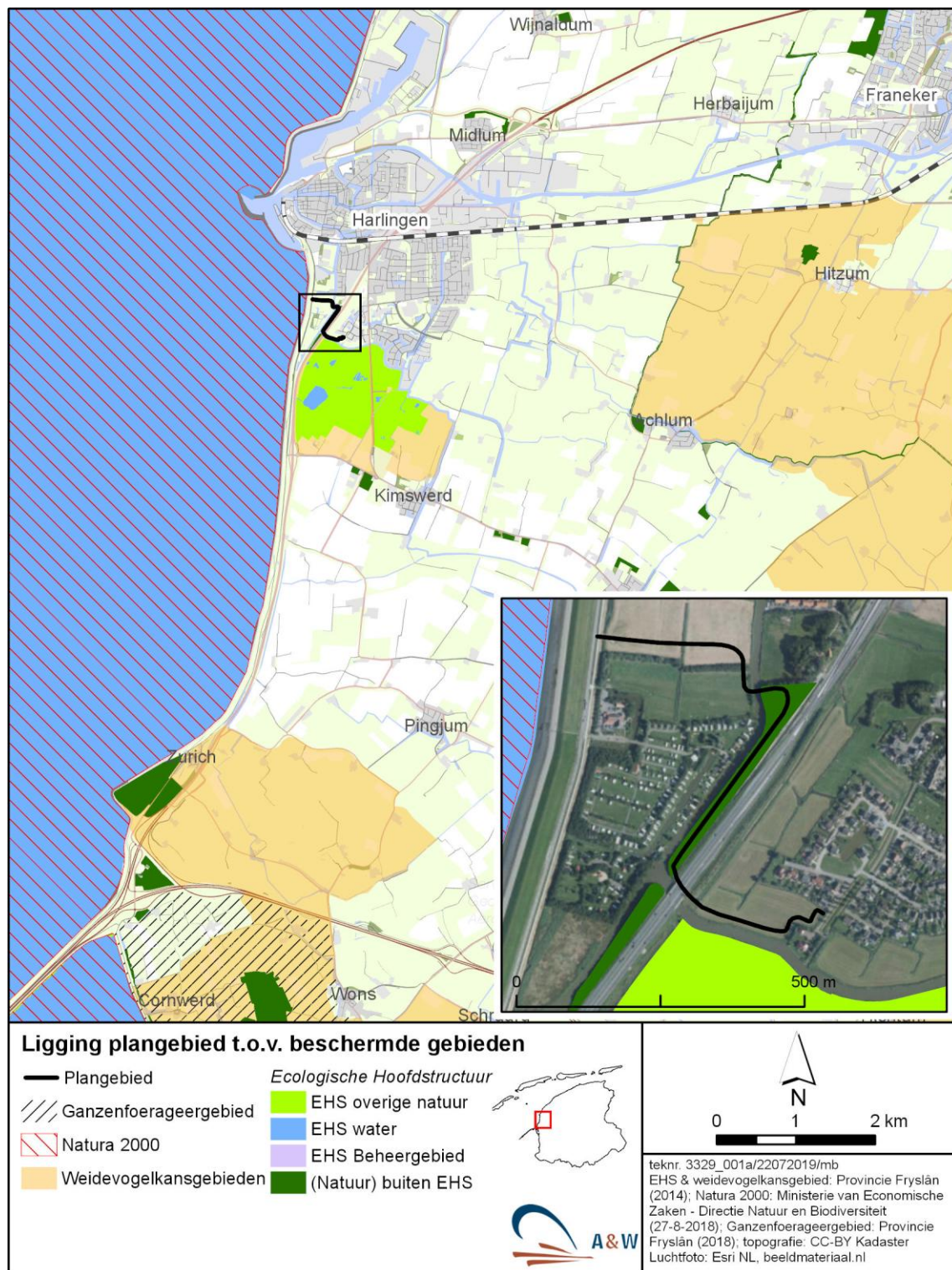
In onderhavige notitie zijn de resultaten van het ecologisch onderzoek gepresenteerd. Het onderzoek naar de mogelijke aanwezigheid van relevante natuurwaarden is gebaseerd op twee benaderingen. Ten eerste zijn recente bronnen geraadpleegd (verspreidingsatlassen, overzichtswerken, onderzoeksrapporten en websites) over de aanwezigheid van beschermde gebieden en soorten in en nabij het plangebied. Er is daarbij onder andere gebruik gemaakt van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Daarnaast is op 3 juli 2019 een oriënterend veldbezoek uitgevoerd, waarbij is gelet op de (mogelijkheden voor de) aanwezigheid van beschermde en/of kritische soorten.

Altenburg & Wymenga presenteert in deze notitie de resultaten van een onafhankelijk ecologisch onderzoek. Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

2. Situatieschets en plannen

Het plangebied is gelegen in het zuidelijk deel van het Westerzeedijkgebied in Harlingen. Het traject van het wandelpad start op de Westerzeedijk en loopt vandaar door een weiland naar de Bolswardervaart. Hier wordt een wandelbrug gerealiseerd om de vaart te kunnen oversteken. Vervolgens loopt het pad door een bosschage naar de N31. Ter hoogte van de Harlingervaart kruist de route de N31. Vervolgens loopt het pad langs de Harlingervaart naar De Hoop (zie figuur 1).

De werkzaamheden bestaan uit het aanleggen van een wandelpad. Hiervoor worden er bomen gekapt in de bosschage die evenwijdig aan de N31 ligt. De breedte van de te kappen strook is ongeveer 5 meter. Op een aantal plekken doorkruist het pad smalle sloten. Het is op dit ogenblik niet duidelijk of deze worden overbrugd met een dam of een voetgangersbrug. De Bolswardervaart zal worden overgestoken door middel van een nog aan te leggen voetgangersbrug.

Figuur 1: ligging van het toekomstige wandelpad en beschermde gebieden.

3. Gebiedsbescherming en beoordeling

In Nederland zijn de meeste beschermde gebieden beschermd volgens de Wet natuurbescherming (Natura 2000) of regels omtrent het Natuurnetwerk Nederland (in Fryslân Ecologische Hoofdstructuur, EHS genoemd). Daarnaast kunnen gebieden ook worden beschermd vanwege hun natuurwaarden via verordeningen of het bestemmingsplan.

3.1 Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van Natura 2000-gebied (zie figuur 2). Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de 'Waddenzee', gelegen op een afstand van circa 100 meter ten noordwesten van het plangebied. Overige Natura 2000-gebieden liggen niet in de nabije omgeving van het plangebied en zijn daarom niet van belang voor deze toetsing.

Natura 2000-gebied 'Waddenzee' is aangewezen voor habitattypen, habitatsoorten (bijvoorbeeld Noordse woelmuis, Grijze zeehond en Groenknolorchis), broedvogelsoorten (bijvoorbeeld Lepelaar, Bruine kiekendief, Blauwe kiekendief, Kluut en Velduil) en niet-broedvogelsoorten (bijvoorbeeld Fuut, Aalscholver, Grauwe gans, Krakeend, Slechtvalk, Scholekster, Kluut, Kievit, Grutto en Wulp). Hieronder wordt iets dieper ingegaan op de verschillende soortgroepen.

Natura 2000-habitattypen en habitatrichtlijnsoorten

Er liggen geen Natura 2000-habitattypen in het plangebied. Ook komen er geen Natura 2000-habitatrichtlijnsoorten in en rond het plangebied voor. Er is daarom geen ecologische relatie tussen het plangebied en de Waddenzee ten aanzien van deze soortgroepen. Negatieve effecten worden daarom niet verwacht.

Natura 2000-broedvogels

Voor de meeste aangewezen broedvogels geldt dat deze veelal gebonden zijn aan de biotopen die zich binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied bevinden, hoewel er door sommige soorten ook wel buiten het Natura 2000-gebied kan worden gevoerd, zoals bijvoorbeeld Visdief en Lepelaar. Met name de Visdief kan gebruik maken van de Bolswardervaart om te foerageren. De aanleg van het wandelpad zal echter niet leiden tot substantieel verlies van foerageergebied van deze soort. Negatieve effecten op aangewezen Natura 2000-broedvogels treden daarom niet op.

Natura 2000-niet broedvogels

De ganzensoorten en de Smient, waarvoor het Natura 2000-gebied 'Waddenzee' is aangewezen, slapen in het Natura 2000-gebied en foerageren in gebieden buiten de grenzen van dit gebied. Door de externe werking van de Wet natuurbescherming zijn bovengenoemde mobiele soorten ook beschermd buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden. Door de aanleg van het wandelpad gaat er mogelijk een beperkt oppervlak grasland verloren. De percelen waarop het gaat liggen in een relatief kleinschalig landschap en zijn reeds in zekere mate verstoord door bebouwing en wegen. Ze zijn daarom ongeschikt als foerageergebied voor ganzen en smienten. Negatieve effecten op ganzen en smienten zijn daarom niet aan de orde.

Het plangebied is niet geschikt als hoogwatervluchtplaats en/of foerageergebied voor overige niet broedvogels uit de Waddenzee. Mogelijk dat de Bolswardervaart en Harlingervaart af en toe worden gebruikt door rustende eenden. Ter hoogte van het aan te leggen wandelpad zijn deze vaarten al in zekere mate verstoord door wegen en bebouwing. In het Hegewiersterfild, ten zuiden van het beoogde wandelpad en de Harlingervaart, foerageren en rusten veel vogels, ook wadvogels. De afstand van het wandelpad tot dit vogelgebied is tamelijk groot. Ook vormt de Harlingervaart een waterscheiding tussen het wandelpad en het vogelgebied. Om deze reden zijn er geen negatieve effecten te verwachten op rustende vogels die een binding hebben met het Natura 2000-gebied Waddenzee.

Stikstofdepositie

Met name de uitvoering kan leiden tot een zeer geringe toename van de stikstofdepositie in stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden. Om de toename in stikstofdepositie te beperken, werd tot voor kort gewerkt volgens het Programma Aanpak Stikstof (PAS).

Op 29 mei 2019 heeft de Raad van State een uitspraak gedaan over het PAS, waaruit blijkt dat de regeling in de huidige vorm niet voldoet. Hoe op dit moment moet worden omgegaan met projecten waarbij een toename in stikstofdepositie optreedt, is daardoor onduidelijk op het moment van opstellen van deze rapportage.

Onze inschatting is dat het effect van de uitvoering van de plannen op de stikstofdepositie zeer beperkt zal zijn. Om duidelijkheid te verkrijgen over het omgaan met stikstofdepositie, adviseren wij echter om in overleg te treden met het bevoegd gezag (de Provincie Fryslân).

Conclusie Wet natuurbescherming: Natura 2000

De natuurwaarden waarvoor het Natura 2000-gebied 'Waddenzee' is aangewezen, worden niet negatief beïnvloed door de beoogde werkzaamheden. Om deze reden kan worden geconcludeerd dat de plannen geen conflict veroorzaken met de Wet natuurbescherming ten aanzien van Natura 2000-gebieden.

Ten aanzien van het aspect Stikstof wordt geadviseerd om contact op te nemen met de Provincie Fryslân.

3.2 Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Het plangebied ligt niet in de Ecologische Hoofdstructuur. Het deel van het wandelpad dat grenst aan de Harlingervaart, ligt nabij een extensief beheerd grasland dat onderdeel is van de EHS (zie inzet figuur 1). Het betreffende EHS-gebied wordt beheerd als 'Vochtig weidevogelgrasland' (zie Natuurbeheerplan Provincie Fryslân 2019).

Tussen het wandelpad en de EHS ligt de Harlingervaart. Deze is ongeveer 20 meter breed en functioneert als een buffer tussen het natuurgebied en het wandelpad. Verder liggen de meest belangrijke vogelwaarden in de natte graslanden ten zuiden van de Harlingervaart, op ruime afstand van het wandelpad. Ook zal de verstoringscontour die het wandelpad veroorzaakt overlappen met de bestaande contour van de N31 en de nabijgelegen bebouwing. Om deze redenen worden er als gevolg van het wandelpad geen negatieve effecten verwacht op de EHS.

Conclusie

De plannen zijn niet in conflict met de regelgeving omtrent de EHS.

3.3 Natuur buiten EHS

Uit kaartgegevens van de provincie Fryslân blijkt, dat de bosschage langs de N31 door de Provincie Fryslân is aangewezen als 'Natuur buiten de EHS' (zie figuur 1). In de Verordening Romte Fryslân 2014 is het beschermingsregime van dergelijke gebieden vastgelegd. Deze stelt dat:

"een ruimtelijk plan dat betrekking heeft op 'Natuurgebieden buiten de Ecologische hoofdstructuur' voorziet in een passende bestemming met gebruiksregels gericht op behoud, herstel of ontwikkeling van natuurwaarden".

Ten behoeve van het wandelpad wordt een strook bos verwijderd en omgezet in een verharding. Een dergelijke bestemming strookt niet met het hierboven genoemde beschermingsregime. Er is dus een knelpunt met de regels van de Verordening Romte. Geadviseerd wordt om hierover in overleg te treden met het bevoegd gezag.

Conclusie

De plannen veroorzaken een conflict met het beschermingsregime van de Verordening Romte ten aanzien van 'Natuur buiten de EHS'. Geadviseerd wordt om hierover in overleg te treden met het bevoegd gezag.

3.4 Ganzenfoerageergebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van een door de Provincie aangewezen Ganzenfoerageergebied. Het dichtstbijzijnde gebied is gelegen op een afstand van circa 7 kilometer ten zuiden van het plangebied (figuur 1). Gezien de grote afstand tussen het plangebied en het Ganzenfoerageergebied kan worden aangenomen dat de uitvoering van de plannen geen invloed heeft op dit gebied.

3.5 Weidevogelkansgebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van een weidevogelkansgebied. Het deel van het wandelpad dat grenst aan de Harlingervaart, ligt nabij het extensief beheerde Hegewiersterfjild dat aangewezen is als EHS en weidevogelkansgebied (figuur 1).

De afstand van het wandelpad tot het weidevogelkansgebied is tamelijk groot. Ook vormt de Harlingervaart een waterscheiding tussen het wandelpad en het weidevogelkansgebied. Om deze reden zijn er geen negatieve effecten te verwachten op het betreffende gebied. Daarmee is er geen knelpunt met het beschermingsregime voor dit gebied zoals vastgelegd in de Verordening Romte 2014.

4. Soortbescherming en beoordeling

Soortbescherming is in Nederland sinds 1 januari 2017 vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Aan de Wet natuurbescherming zijn drie lijsten met soorten gekoppeld. Het gaat om artikel 3.1 waar soorten van de Vogelrichtlijn onder vallen, artikel 3.5 waar soorten van de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern en bijlage I bij het Verdrag van Bonn onder vallen en artikel 3.10 voor overige soorten. Soorten uit de eerste twee artikelen zijn daarmee Europees beschermd, terwijl soorten van artikel 3.10 nationaal beschermd zijn. Provincies hebben de mogelijkheid om voor soorten uit artikel 3.10 een vrijstelling te verlenen van enkele verbodsbepalingen. De Provincie Fryslân hanteert vanaf 1 januari 2017 een dergelijke lijst met (dier)soorten die een vrijstelling genieten bij o.a. ruimtelijke ontwikkeling.

4.1 Algemeen

Het plangebied bestaat uit agrarisch gebied (twee graslandpercelen), watergangen en een bosschage. Het is onwaarschijnlijk dat in het plangebied wettelijk beschermde soorten uit de volgende soortgroepen voorkomen en/of worden beïnvloed door de uitvoering van het beoogde project:

- Planten
- Ongewervelden
- Reptielen

De redenen die aan deze conclusie ten grondslag liggen, zijn één of meer van de volgende:

- Het plangebied ligt niet binnen het verspreidingsgebied van deze soorten.
- In het plangebied is geen geschikt biotoop voor deze soorten aanwezig.
- Uitstralende effecten van de ingreep reiken niet dermate ver buiten de begrenzing van de locatie dat daardoor (mogelijk) leefgebied van deze soorten wordt beïnvloed.

De aanleg van het wandelpad veroorzaakt om deze redenen geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van bovengenoemde soortgroepen.

4.2 Vissen

De beschermde Grote modderkruiper leeft in Fryslân vooral in waterlopen op de hogere zandgronden en in veengebieden. In kleigebieden wordt de soort zelden aangetroffen (Melis & Koopmans 2015). Het plangebied is gelegen in het kleigebied en ligt buiten het verspreidingsgebied van de soort. Om deze reden wordt de soort niet verwacht in de sloten in het plangebied.

Ook de beschermde Kwabaal wordt niet in het plangebied verwacht omdat de sloten ondiep en smal zijn en dus niet voldoen aan de biotoopeisen van deze soort.

Indien er werkzaamheden worden uitgevoerd in het plangebied zijn er dus geen negatieve effecten op beschermde vissoorten en is er geen conflict met de Wet natuurbescherming.

Zorgplicht

Het wandelpad komt doorkruist op een aantal plekken smalle sloten. Mochten hier werkzaamheden plaatsvinden dan dient rekening te worden gehouden met de Zorgplicht. Dit betekent dat werkzaamheden zodanig moeten worden uitgevoerd dat vissen de mogelijkheid krijgen om weg te zwemmen.

4.3 Amfibieën

Amfibieën artikel 3.5 Wnb

Amfibieënsoorten, die worden beschermd volgens artikel 3.5 Wnb, zoals Rugstreeppad, Poelkikker en Heikikker komen niet voor in de omgeving van het plangebied (NDFF, Van Delft et al., 2017). Bovendien is het plangebied ongeschikt voor deze soorten. Om deze redenen kan de aanwezigheid van amfibieën van artikel 3.5 Wnb in het plangebied worden uitgesloten. Er wordt ten aanzien van amfibieën van artikel 3.5 geen conflict met de Wnb verwacht.

Amfibieën artikel 3.10 Wnb

Door de aanwezigheid van watergangen in het plangebied, kan het plangebied deel uitmaken van het leefgebied van enkele amfibieënsoorten, die vallen onder artikel 3.10 van de Wnb, zoals Groene kikker 'complex' en Gewone pad (Van Delft et al. 2017). Voor dergelijke soorten geldt dat door Provinciale Staten van Fryslân een vrijstelling is verleend van een aantal verbodsbepalingen bij artikel 3.10 Wnb bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling.

Andere amfibieënsoorten, die zijn beschermd onder 3.10 Wnb en waarvoor geen vrijstelling geldt, worden binnen het plangebied niet verwacht, omdat het plangebied geen geschikt leefgebied vormt en/of buiten het verspreidingsgebied van deze soorten ligt.

Zorgplicht

Het wandelpad komt doorkruist op een aantal plekken smalle sloten. Mochten hier werkzaamheden plaatsvinden dan dient rekening te worden gehouden met de Zorgplicht. Dit betekent dat werkzaamheden zodanig moeten worden uitgevoerd dat amfibieën de mogelijkheid krijgen om weg te zwemmen.

Conclusie Amfibieën

De plannen veroorzaken geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van amfibieën. Wel dient de Zorgplicht in acht te worden genomen.

4.4 Vogels

In de Wet natuurbescherming valt het beschermingsregime van vogels onder wetsartikel 3.1. Alle in Nederland voorkomende vogelsoorten vallen onder artikel 3.1.

Broedvogels algemeen

Er komen naar verwachting vogels tot broeden in het plangebied. Het gaat hier dan met name om soorten die gebonden zijn aan jonge bosschages (bijvoorbeeld Koolmees, Merel, Houtduif) en oevers van watergangen (Meerkoet). In het weidevogelgebied langs de Harlingervaart ten zuiden van het wandelpad zijn tijdens het veldbezoek foeragerende Grutto's en Kievit waargenomen.

Alle in Nederland voorkomende vogelsoorten vallen onder de bescherming van artikel 3.1 Wnb. Bij werkzaamheden moet volgens de Wet natuurbescherming rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. De Wet natuurbescherming kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is dat verstoord kan worden. Verstoring van nesten is niet toegestaan.

Ten aanzien van broedende vogels zijn er verschillende mogelijkheden om conflicten met de Wet natuurbescherming te voorkomen. Werkzaamheden buiten het broedseizoen uitvoeren is de meest zekere optie. Een alternatief is om werkzaamheden voor aanvang van het broedseizoen te beginnen, zodat broedpogingen in het werkgebied achterwege blijven door de verstoring tijdens de werkzaamheden. Er dient tevens te worden voorkomen dat tijdens werkzaamheden in het broedseizoen alsnog broedgevallen ontstaan die kunnen worden aangetast. Dit is mogelijk door geen geschikte plaatsen voor nesten te laten ontstaan, door bijvoorbeeld snoei- en kapafval tijdig te verwijderen. Mochten er toch vogels tot broeden komen en door de werkzaamheden worden verstoord, dan ontstaat er een conflict met de Wet natuurbescherming en moeten de verstorende werkzaamheden gestaakt worden tot na de broedperiode van de betreffende soort(en).

Vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Buiten het broedseizoen vallen de meeste nestplaatsen niet onder de bescherming van de Wet natuurbescherming, maar een aantal vogelsoorten maakt gedurende het gehele jaar gebruik van de nestplaats of keert bijvoorbeeld jaarlijks terug op dezelfde plaats. Hun nesten en de functionele leefomgeving daarvan worden daarom het gehele jaar beschermd. In augustus 2009 is onder de Flora- en faunawet een indicatieve lijst opgesteld van soorten met jaarrond beschermde nestplaatsen. Deze lijst is per 1 januari 2017 onveranderd overgenomen in het kader van de Wet natuurbescherming. De lijst is ingedeeld in vijf categorieën met vogelsoorten, die om verschillende redenen een jaarronde bescherming nodig hebben. Vogels met jaarrond beschermde nesten worden niet in het plangebied verwacht. Er zijn tijdens het gebiedsbezoek geen jaarrond beschermde nestplaatsen waargenomen in de bosschage.

Conclusie vogels

Ten aanzien van broedvogels geldt dat de plannen geen conflict veroorzaken met de Wet natuurbescherming, mits broedende vogels en hun nesten niet worden verstoord. Hierboven is beschreven hoe aan deze voorwaarden kan worden voldaan.

4.5 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn beschermd onder artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Hierdoor gelden voor deze soorten striktere beoordelingscriteria bij ontheffingsaanvragen dan bij de meeste andere beschermde zoogdiersoorten. Om deze redenen worden de vleermuizen in een aparte paragraaf besproken en worden de 'overige zoogdiersoorten' in §4.6 behandeld.

In de omgeving van het plangebied komt een aantal vleermuissoorten voor, namelijk de Gewone dwergvleermuis, de Meervleermuis, de Laatvlieger, de Ruige dwergvleermuis en de Watervleermuis (NDFF, Melis 2012). Voor vleermuizen zijn drie onderdelen van het leefgebied te onderscheiden, die van belang zijn voor de functionaliteit van het leefgebied. Deze zijn: verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes. Hieronder zijn deze drie elementen besproken.

Verblijfplaatsen

In de zomerperiode hebben vleermuizen in Nederland hun verblijfplaatsen voornamelijk in gebouwen en bomen. In de winter verblijven zij onder andere in gebouwen, bomen, bunkers en kelders. Tijdens het veldbezoek zijn de bomen in het plangebied geïnspecteerd op de aanwezigheid van spleten, holtes of loszittende bastdelen die kunnen duiden op verblijfplaatsen. Deze zijn niet aangetroffen. De bomen zijn daarom ongeschikt voor verblijfplaatsen van vleermuizen.

Foerageergebied

De weilanden, de bosschage en de bomen in het plangebied kunnen mogelijk deel uitmaken van een foerageergebied van vleermuizen. Door de aanleg van het wandelpad gaat er geen foerageergebied verloren. Negatieve effecten op foerageergebieden van vleermuizen zijn daarom niet aan de orde.

Vliegroutes

Bij verplaatsingen tussen verblijfplaats en foerageergebied maken vleermuizen gebruik van lijnvormige landschapselementen om zich te oriënteren.

In het plangebied zijn lijnvormige structuren aanwezig. Het gaat om de Harlingervaart en Bolswardervaart en de bosschage langs de N31. Deze structuren kunnen dienen als vliegroute van vleermuizen. In de bosschage langs de N31 wordt een strook bos gekapt. Omdat er voldoende bomen blijven staan zal dit niet leiden tot een aantasting van een mogelijk aanwezige vliegroute.

De aanwezige vliegroute langs de Bolswardervaart wordt in de huidige situatie door de aangrenzende bosschages afgeschermd van de verlichting van het wegverkeer van de N31. Omdat niet alle bomen worden verwijderd en een strook bos gespaard blijft zijn er dus geen negatieve effecten te verwachten op de afschermende werking van de bosstrook.

Er worden dus geen negatieve effecten verwacht op vliegroutes van vleermuizen.

Conclusie vleermuizen

De aanleg en het gebruik van het wandelpad heeft geen negatieve effecten op vleermuizen. Er is daarom geen knelpunt met de Wet natuurbescherming ten aanzien van vleermuizen.

4.6 Overige zoogdiersoorten

Overige zoogdiersoorten artikel 3.5 Wnb (exclusief vleermuizen)

In de Harlingervaart is de Otter waargenomen (NDFF). De soort maakt waarschijnlijk gebruik van de vaart om te foerageren. Mogelijk dat een deel van de Harlingervaart door het wandelpad wordt verstoord. Omdat de Otter met name in de avond en nacht foerageert is deze verstoring niet zodanig dat dit deel van de vaart zijn functie als foerageergebied voor de Otter verliest. Er zijn daarom geen negatieve effecten te verwachten op de soort. Andere zoogdiersoorten, die zijn beschermd volgens artikel 3.5 Wnb (exclusief vleermuizen), worden niet binnen het plangebied verwacht (NDFF, Melis 2012).

Overige zoogdiersoorten artikel 3.10 Wnb (vrijgesteld)

Uit verspreidingsgegevens van zoogdieren blijkt dat in en rond het plangebied een aantal algemene zoogdiersoorten voorkomt, dat is beschermd volgens artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Het betreft soorten zoals de Egel, de Mol en de Haas (NDFF, Melis 2012). Voor deze soorten geldt dat door Provinciale Staten van Fryslân een vrijstelling is verleend een van aantal verbodsbepalingen bij artikel 3.10 Wnb bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling.

Overige zoogdiersoorten artikel 3.10 Wnb (niet vrijgesteld)

In de Waddenzee komen Gewone zeehond en Grijze zeehond voor. Geluidsbelasting die van invloed kan zijn op Gewone zeehond en Grijze zeehond, zoals onderwatergeluid veroorzaakt door heien, wordt niet verwacht. De plannen veroorzaken onder deze aanname geen negatieve effecten op deze soorten.

Conclusie overige zoogdiersoorten

De plannen veroorzaken geen negatieve effecten op Gewone zeehond en Grijze zeehond. Er treedt, ten aanzien van deze soorten geen conflict op met de Wet natuurbescherming.

5. Conclusies

Op basis van de voorgaande hoofdstukken kunnen voor het plangebied de onderstaande conclusies ten aanzien van de ecologische wet- en regelgeving (Wet natuurbescherming en overige gebiedsbescherming) worden getrokken:

Gebiedsbescherming

Wet natuurbescherming: Natura 2000

De natuurwaarden waarvoor het Natura 2000-gebied 'Waddenzee' is aangewezen, worden niet negatief beïnvloed door de beoogde werkzaamheden. Om deze reden kan worden geconcludeerd dat de plannen geen conflict veroorzaken met de Wet natuurbescherming ten aanzien van Natura 2000-gebieden.

EHS

het wandelpad ligt in de nabijheid van de Ecologische Hoofdstructuur, maar is hiervan gescheiden door de Harlingervaart. Negatieve effecten op de EHS treden daarom niet op. Er is geen knelpunt met het beschermingsregime van de EHS zoals vastgelegd in de Verordening Romte.

Natuur buiten de EHS

De bosschage langs de N31 is door de Provincie Fryslân aangewezen als 'Natuur buiten EHS'. Ten behoeve van het wandelpad wordt hier een strook bos verwijderd en omgezet in een verharding. Een dergelijke bestemming strookt niet met het beschermingsregime dat in de Verordening Romte voor 'Natuur buiten EHS' is geformuleerd. Er is dus een knelpunt met de regels van de Verordening Romte. Geadviseerd wordt om hierover in overleg te treden met het bevoegd gezag.

Soortbescherming

Er kan worden geconcludeerd dat de plannen geen conflict veroorzaken met de Wet natuurbescherming, mits:

- Er geen broedende vogels en hun in gebruik zijnde nesten worden verstoord, zie §4.4.
- Er voldoende rekening wordt gehouden met mogelijk aanwezige vliegroutes van vleermuizen (in verband met lichtverstoring), zie §4.5

- De zorgplicht voldoende in acht wordt genomen.

Literatuur

Melis, J. 2012. Werkatlas Zoogdieren van Friesland. Januari 2012. Zoogdieratlas Friesland.
Timmermans, G., R. Lipmann, M. Melchers & H. Holsteijn 2004. De Gewone rivierkreeft *Astacus astacus* (Linnaeus, 1758). – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.
Van Delft, J., Kranenburg, J., de Bruin, A., Frigge, P. 2017. Waarnemingenoverzicht 2016. Bijlage RAVON 67, jaargang 19 (4).

Websites

NDFF

6.4 Aerijsberekening

MEMO AERIUS berekening Wandelpad Westerzeedijk

Opdrachtgever:

Gemeente Harlingen
Postbus 10000
8860 HA Harlingen

Projectgegevens:

Project: Wandelpad Westerzeedijk
Projectnummer: BS2019-54

Memogegevens:

Opsteller: R. de Jong
Versie: Concept
Datum vrijgave: 4 juni 2020
Gecontroleerd: ing. B. Brinkman
Paraaf:

Inleiding

De gemeente Harlingen is bezig het Westerzeedijkgebied te ontwikkelen. De Westerzeedijk zal zich de komende jaren ontwikkelen tot een aantrekkelijk en recreatief gebied voor zowel inwoners van Harlingen als toeristen. Eén van de onderdelen van deze ontwikkeling is de aanleg van een wandelpad vanaf de Westerzeedijk naar de wijk Byniastate. Het wandelpad wordt over de gehele lengte een betonpad van 2 meter.

Het projectgebied van het aan te leggen voetpad ligt aan de rand van Harlingen. Het gebied ligt aan de oost- en westzijde van de N31. Hieronder is het projectgebied weergegeven. De gewenste situatie is een wandelpad door het projectgebied.

Wettelijk kader

Naar aanleiding van de stikstofuitspraak over het Programma Aanpak Stikstof van de Raad van State op 29 mei 2019 moet bij ieder project berekend worden wat de stikstofdepositie van het project is en welke invloed dit heeft op stikstof gevoelige gebieden. Er moet een vergunning aangevraagd worden voor activiteiten die kunnen leiden tot schade aan de stikstof gevoelige gebieden.

In opdracht van de gemeente Harlingen heeft Bureau Schmidt een AERIUS berekening van de werkzaamheden voor de aanleg van het wandelpad uitgevoerd. Voor de berekening van de stikstofdepositie wordt gebruik gemaakt van de AERIUS Calculator. Hiermee wordt bepaald of het project tot een toename van stikstofdepositie kan leiden. Het relevante stikstof gevoelige gebied in de buurt is de Waddenzee.

Werkzaamheden

Het betonnen wandelpad wordt aangelegd tussen de Westerzeedijk en de wijk Byniastate. Het werk zal circa 10 weken in beslag nemen. Het geschat aantal uren in uitvoering is 683. De volgende werkzaamheden worden uitgevoerd:

1. Opruimwerkzaamheden
2. Grondwerk(ca. 11000 m3)
3. Aanbrengen duiker/drainage
4. Aanbrengen Betonverharding & fundering t.b.v. aanleg pad
5. Aanbrengen brug
6. Aanplanten riet en overige beplantingen
7. Aanbrengen afrastering en hekwerk

De werkzaamheden worden veelal uitgevoerd met diesel aangedreven machines. Daarnaast zijn in de aanlegfase diverse transporten noodzakelijk voor het aan- en afvoeren van grond en verharding. Daardoor is er tijdens de werkzaamheden sprake van vrijkomend stikstofoxiden en ammoniak, NOx en NH3 via uitlaatgassen van de (mobiele) werktuigen en vrachtverkeer. Daarom dient voor dit project een stikstof berekening te worden uitgevoerd middels de AERIUS Calculator. De gemeente Harlingen wil met de AERIUS berekening aantonen dat de aanleg van het wandelpad voldoet aan de gestelde eisen binnen de Wet Natuurbescherming.

Berekening

De werkzaamheden zullen leiden tot tijdelijke stikstofemissie als gevolg van:

1. Brandstofverbranding mobiele werktuigen op locatie;
2. Brandstofverbranding transport aan- en afvoer grond en materieel naar de locatie.

De berekening om te bepalen of sprake is van een toename van stikstofdepositie t.p.v. stikstof gevoelige natuurgebieden is uitgevoerd met behulp van de AERIUS Calculator.

De berekeningen zijn uitgevoerd in:

- De rekenconfiguratie 'Bereken natuurgebieden';
- In het rekenjaar 2020;
- Conform de toelichtingen opgenomen in de calculator, zoals het aantal draaiuren op basis van het project.

De uitgangspunten qua materieel is uit gegaan van:

- Mobiele kraan, bouwjaar vanaf 2011, 100 kw, 163 uur, 2000 liter brandstof verbruik;
- Wiellader, bouwjaar vanaf 2011, 100 kw, 50 uur, 450 liter brandstof verbruik;
- Voor transport is gerekend met zwaar vrachtverkeer vanaf het werk tot de eerstvolgende grote verkeersader, de N31. Er zijn 300 ritten gerekend.
- Bomenrooier, STAGE III A, bouwjaar vanaf 2007, 19 – 37 kW, 20 uur, 200 liter brandstof verbruik;
- Versnipperaar, STAGE III A, bouwjaar vanaf 2007, 19 – 37 kW, 20 uur, 200 liter brandstof verbruik;
- Paver, STAGE III B, 130 – 560 kW, 40 uur, 400 liter brandstof verbruik;

Met behulp van de AERIUS Calculator is bepaald dat een emissie van maximaal 1.000 kg NOx op jaarbasis, niet leidt tot een toename van de depositie op nabij gelegen Natura 2000-gebieden. Een PDF bestand van de invoergegevens en het rekenresultaat is als bijlage hieronder toegevoegd. Op basis van de ingevoerde gegevens komt het volgende naar voren:

1. De totale emissie NOx bedraagt 45,89 kg/j;
2. De totale emissie NH3 bedraagt < 1 kg/j.

Conclusie

Uit de AERIUS berekening komt naar voren dat de berekening geen depositieresultaten oplevert boven 0,00 mol/ha/jr. De aanleg van het wandelpad zal geen directe significante gevolgen hebben op natuurwaarden in nabij gelegen stikstof gevoelige gebieden. Dit betekent dat er voor de werkzaamheden voor de aanleg van het wandelpad geen beperkingen zijn op het gebied van stikstofdepositie.

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH₃) en/of stikstofoxide (NO_x).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
<https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers>.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Bureau Schmidt	Westerplantage 15, 8911 DC Leeuwarden

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Wandelpad Westerzeedijk	RyXzVE1n3iYB

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
04 juni 2020, 16:17	2020	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

Situatie 1	
NOx	45,89 kg/j
NH ₃	< 1 kg/j

Resultaten

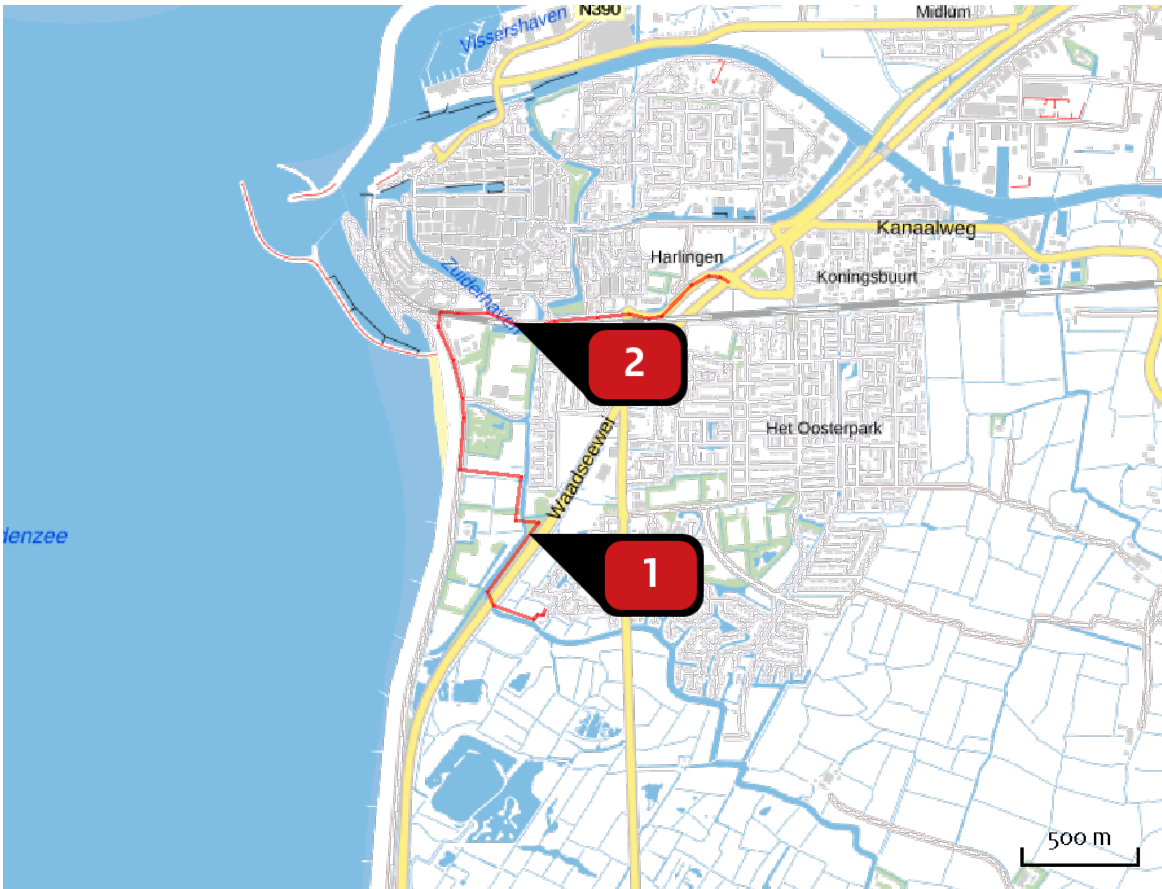
Hectare met
hoogste bijdrage
(mol/ha/j)

Natuurgebied
Uw berekening heeft geen depositieresultaten opgeleverd boven 0,00 mol/ha/jr.

Toelichting

Aanleg van een betonnen wandelpad

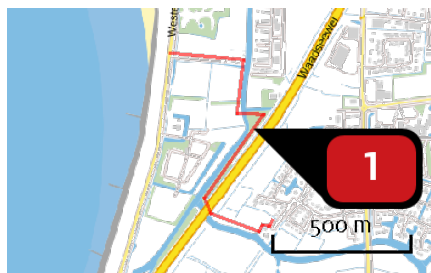
Locatie
Situatie 1

Emissie
Situatie 1

Bron Sector		Emissie NH ₃	Emissie NO _x
1	Bron 1 Mobiele werktuigen Bouw en Industrie	-	43,33 kg/j
2	Bron 2 Wegverkeer Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	2,56 kg/j

Emissie
(per bron)
Situatie 1

Naam

Locatie (X,Y)

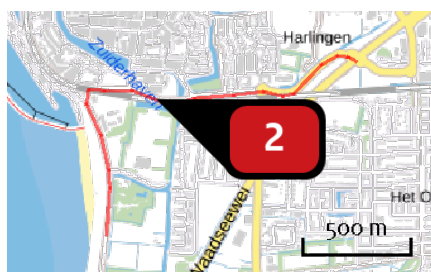
NOx

Bron 1

157293, 575078

43,33 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Uitstoot hoogte (m)	Spreiding (m)	Warmte inhoud (MW)	Stof	Emissie
STAGE III A, 19 – 37 kW, bouwjaar 2007/01, Cat. K	Bomenrooier	200				NOx	3,98 kg/j
STAGE III A, 19 – 37 kW, bouwjaar 2007/01, Cat. K	Versnipperaar	200				NOx	3,98 kg/j
STAGE III A, 19 – 37 kW, bouwjaar 2007/01, Cat. K	Kettingzaag	400				NOx	7,95 kg/j
STAGE III B, 130 – 560 kW, bouwjaar 2011/01, Cat. L	Paver	400				NOx	4,44 kg/j
AFW	Mobiele kraan		4,0	4,0	0,0	NOx	18,52 kg/j
AFW	Wiellader		4,0	4,0	0,0	NOx	4,47 kg/j

Naam

Locatie (X,Y)

NOx

NH3

Bron 2

157224, 575987

2,56 kg/j

< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	300,0 / jaar	NOx NH3	2,56 kg/j < 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie 2019A_20200403_6c571f9654

Database [versie 2019A_20200403_6c571f9654](#)

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2019A>